

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ตำบลเขาหัวควาย ปี ๒๕๖๙

สำนักงานเกษตรอำเภอพนพิณ
จังหวัดสุราษฎร์ธานี

คำนำ

กรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี เล่มนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นแนวทางในการกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคการเกษตรให้สอดคล้องกับบริบทของพื้นที่ ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี โดยมุ่งเน้นการใช้ข้อมูลศักยภาพ ปัญหา และความ ต้องการของเกษตรกรในพื้นที่เป็นสำคัญ เนื้อหาในหนังสือเล่มนี้ ได้รวบรวมข้อมูลพื้นฐานด้านการเกษตร สภาพ เศรษฐกิจ สังคม และทรัพยากรธรรมชาติ รวมทั้งวิเคราะห์โอกาสและข้อจำกัดในการพัฒนา เพื่อใช้เป็นเครื่องมือ ประกอบการวางแผนพัฒนาการเกษตรอย่างเป็นระบบ การจัดทำกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่ในครั้งนี้ มุ่งหวังให้เกิดการบูรณาการข้อมูลเพื่อส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถพัฒนาอาชีพ เพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และ ยกระดับคุณภาพชีวิตได้อย่างยั่งยืน อีกทั้งยังเป็นแนวทางในการส่งเสริมการใช้ทรัพยากรอย่างเหมาะสมและเกิด ประโยชน์สูงสุด

หนังสือเล่มนี้สามารถใช้เป็นข้อมูลอ้างอิงสำหรับหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการกำหนดนโยบายและ แผนงานรวมถึงเป็นแนวทางสำหรับการดำเนินงานด้านการเกษตรในระดับพื้นที่

ผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่า หนังสือเล่มนี้จะเป็นประโยชน์ต่อหน่วยงานและผู้ที่เกี่ยวข้องทุกภาคส่วนใน การนำไปใช้วางแผนและพัฒนาการเกษตรให้เกิดผลอย่างเป็นรูปธรรมและสอดคล้องกับศักยภาพของพื้นที่อย่าง แท้จริง

สำนักงานเกษตรอำเภอพุนพิน
กุมภาพันธ์ ๒๕๖๙

สารบัญ

หน้า

คำนำ

สารบัญ

สารบัญตาราง

สารบัญภาพ

ข้อมูลด้านกายภาพ

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

๑.๒ อาณาเขตติดต่อ

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

๒. ลักษณะภูมิประเทศ (Topographic)

๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

๓. สภาพภูมิอากาศ

๓.๑ ฤดูกาล

๓.๒ ปริมาณน้ำฝน และอุณหภูมิ

๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างตำบลและอำเภอ

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ แม่น้ำ ลำคลอง หนอง บึง

๕.๒ อ่างเก็บน้ำ เขื่อน ฝายทดน้ำ

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ

๑. ข้อมูลสินค้าเกษตรที่สำคัญ

๒. สินค้าอัตลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI

ข้อมูลด้านสังคม

๑. เกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

๑.๒ องค์กรและสถาบันเกษตรกร

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
บทที่ ๒ การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบล	๑๙
๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล	๑๙
๑.๑ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกร	๑๙
๑.๒ ศักยภาพพื้นที่/ทรัพยากรการเกษตร	๒๑
๑.๓ สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น/สินค้า GI	๒๓
๑.๔ สินค้าเกษตรที่สำคัญ	๒๔
๑.๕ ภูมิทุนการเพาะปลูก	๒๖
๑.๖ สถานการณ์ตลาด/วิธีการตลาด	๒๘
๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับสินค้าในพื้นที่	๓๐
๒. การวิเคราะห์ Supply Chain	๓๑
บทที่ ๓ บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๒
๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief) ของทุกโครงการ	๓๒
๒. สรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่	๓๓
บรรณานุกรม	๓๔

สารบัญตาราง

	หน้า
ตารางที่ ๑	ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลเขาหัวควาย
ตารางที่ ๒	แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลเขาหัวควาย
ตารางที่ ๓	แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินตำบลเขาหัวควาย
ตารางที่ ๔	แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย
ตารางที่ ๕	แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ย
ตารางที่ ๖	แสดงแหล่งน้ำในพื้นที่
ตารางที่ ๗	แสดงจำนวนแหล่งน้ำที่สร้างขึ้น
ตารางที่ ๘	แสดงข้อมูลพืชเศรษฐกิจหลัก
ตารางที่ ๙	แสดงจำนวนเกษตรกรจำแนกตามช่วงอายุ
ตารางที่ ๑๐	แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ
ตารางที่ ๑๑	แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน
ตารางที่ ๑๒	ข้อมูลกลุ่มเกษตรกร
ตารางที่ ๑๓	ข้อมูลสถาบันเกษตรกร
ตารางที่ ๑๔	ข้อมูลกลุ่มแม่บ้านเกษตรกร
ตารางที่ ๑๕	ข้อมูลวิสาหกิจชุมชน
ตารางที่ ๑๖	เขตความเหมาะสมปลูกยางพารา
ตารางที่ ๑๗	พื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับความเหมาะสม
ตารางที่ ๑๘	เขตความเหมาะสมปลูกปาล์มน้ำมัน
ตารางที่ ๑๙	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับความเหมาะสม
ตารางที่ ๒๐	พื้นที่เหมาะสมปลูกทุเรียน
ตารางที่ ๒๑	พื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับความเหมาะสม
ตารางที่ ๒๒	ปฏิทินการผลิตพืชหลัก
ตารางที่ ๒๓	ต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน
ตารางที่ ๒๔	ต้นทุนการผลิตยางพารา
ตารางที่ ๒๕	ต้นทุนการผลิตทุเรียน
ตารางที่ ๒๖	ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน
ตารางที่ ๒๗	การวิเคราะห์ Supply Chain ของพืชสินค้า

สารบัญภาพ

		หน้า
ภาพที่ ๑	ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน	๑
ภาพที่ ๒	แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลเขาหัวควาย	๓
ภาพที่ ๓	แสดงความลาดชันพื้นที่ตำบลเขาหัวควาย	๔
ภาพที่ ๔	แผนที่แสดงกลุ่มชุดดินตำบลเขาหัวควาย	๕
ภาพที่ ๕	กราฟแสดงกลุ่มชุดดินตำบลเขาหัวควาย	๖
ภาพที่ ๖	แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย	๘
ภาพที่ ๗	เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล	๘
ภาพที่ ๘	แผนที่เส้นทางคมนาคม	๙
ภาพที่ ๙	แสดงแหล่งน้ำตำบลเขาหัวควาย	๑๑
ภาพที่ ๑๐	แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๒
ภาพที่ ๑๑	กราฟการใช้ประโยชน์ที่ดิน	๑๒
ภาพที่ ๑๒	แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ	๑๔
ภาพที่ ๑๓	หัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ	๑๔
ภาพที่ ๑๔	ลักษณะการประกอบอาชีพ	๑๙
ภาพที่ ๑๕	แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน (บ่อน้ำบาดาล)	๑๙
ภาพที่ ๑๖	แผนที่แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน	๒๐
ภาพที่ ๑๗	แสดงแหล่งน้ำผิวดิน	๒๐
ภาพที่ ๑๘	แสดงร้อยละแต่ละระดับความเหมาะสมสำหรับยางพารา	๒๑
ภาพที่ ๑๙	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับความเหมาะสม	๒๒
ภาพที่ ๒๐	แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพาราตามระดับความเหมาะสม	๒๓
ภาพที่ ๒๑	เขตความเหมาะสมปลูกปาล์มน้ำมัน	๒๔
ภาพที่ ๒๒	ร้อยละความเหมาะสมปาล์มน้ำมัน	๒๕
ภาพที่ ๒๓	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับความเหมาะสม	๒๖
ภาพที่ ๒๔	แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับความเหมาะสม	๒๖
ภาพที่ ๒๕	ตาราง/แผนภาพต้นทุนการผลิต	๒๖
ภาพที่ ๒๖	แผนภาพการวิเคราะห์ห่วงโซ่อุปทาน (Supply Chain)	๒๖
ภาพที่ ๒๗	แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับความเหมาะสม	๒๗
ภาพที่ ๒๘	แผนภาพแนวทางการพัฒนาเกษตรเชิงพื้นที่	๒๘

บทที่ ๑ ข้อมูลสภาพทั่วไป

ข้อมูลด้านกายภาพ

๑. ที่ตั้ง อาณาเขต ขอบเขตการปกครอง

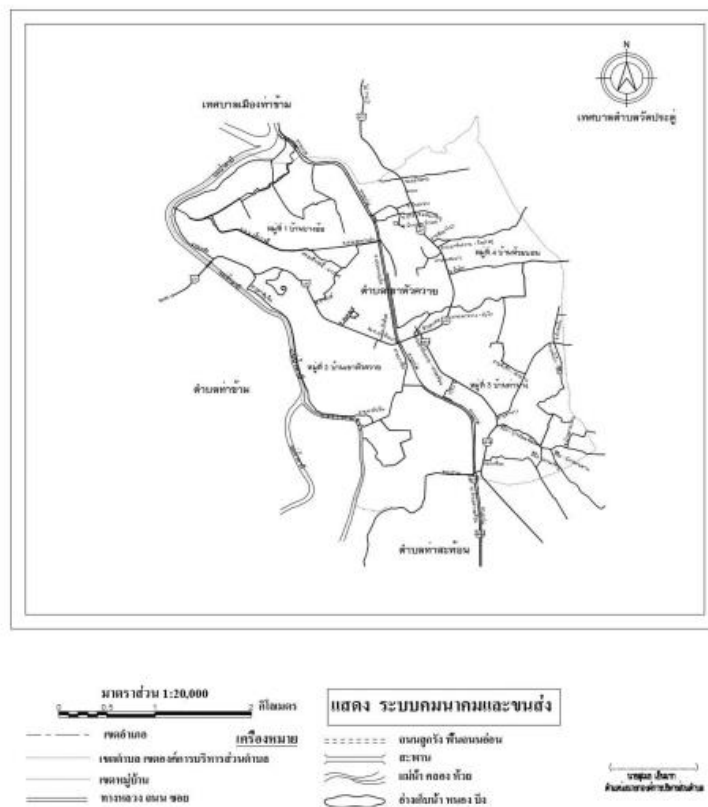
๑.๑ ที่ตั้ง ขนาดพื้นที่

ตำบลเขาหัวควายตั้งอยู่ทางทิศใต้ของอำเภอพุนพิน ระยะห่าง ๑๒ กิโลเมตร มีพื้นที่ประมาณ ๒๙ ตารางกิโลเมตรหรือประมาณ ๑๘,๑๒๒ ไร่ จากการตรวจสอบข้อมูล ณ เดือนมิถุนายน ๒๕๖๖ มีราษฎรอาศัยอยู่ ๒,๔๔๗ ครัวเรือน จำนวนประชากรทั้งสิ้น ๔,๕๓๖ คน แบ่งเป็นชาย ๒,๑๔๗ คน เป็นหญิง ๒,๓๘๙ คน

๑.๒ อาณาเขต

ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน ประกอบด้วย ๔ หมู่บ้าน มีอาณาเขตติดต่อกับตำบลและอำเภอใกล้เคียง ดังนี้

ทิศเหนือ	ติดต่อกับ	ตำบลท่าข้าม
ทิศตะวันออก	ติดต่อกับ	ตำบลวัดประดู่ อำเภอเมือง
ทิศใต้	ติดต่อกับ	ตำบลท่าสะท้อน
ทิศตะวันตก	ติดต่อกับ	แม่น้ำตาปี



ภาพที่ ๑ ภาพแสดงอาณาเขตติดต่อตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th> , พ.ศ.๒๕๖๙

๑.๓ การแบ่งเขตการปกครอง

ตำบลเขาหัวควาย มีการบริหารราชการ แบ่งออกเป็น ๒ ส่วน ได้แก่

- การบริหารราชการส่วนภูมิภาค แบ่งเขตปกครองออกเป็น ๑ ตำบล ๔ หมู่บ้าน
- การบริหารราชการส่วนท้องถิ่น มี องค์การบริหารส่วนตำบล ๑ แห่ง

โดยส่วนการปกครองท้องที่ แบ่งการปกครองเป็น ๔ หมู่บ้าน มีผู้นำท้องถิ่นปกครองตำบลและหมู่บ้าน ดังนี้

หมู่ ๑ บ้านบางอ้อ	นายมาโนชย์	นิมรักษ์	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ ๒ บ้านเขาหัวควาย	น.ส.ณิศานาถ	เย็นมาก	กำนัน
หมู่ ๓ บ้านท่านาง	นายมงคล	เหมือนวงษ์	ผู้ใหญ่บ้าน
หมู่ ๔ บ้านห้วยบอน	นายจรง	เจริญเวช	ผู้ใหญ่บ้าน

ตารางที่ ๑ ตารางแสดงเขตการปกครอง ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

หมู่บ้าน	เนื้อที่ทั้งหมด (ไร่)	จำนวนบ้าน (ครัวเรือน)	ประชากร		รวม (คน)
			ชาย (คน)	หญิง (คน)	
หมู่ ๑ บ้านบางอ้อ	๔,๔๒๐	๕๔๘	๕๓๘	๖๐๗	๑,๑๔๕
หมู่ ๒ บ้านเขาหัวควาย	๓,๘๔๕	๕๘๒	๕๒๙	๕๕๑	๑,๐๘๐
หมู่ ๓ บ้านท่านาง	๖,๒๔๘	๓๖๗	๔๑๓	๔๓๙	๘๕๒
หมู่ ๔ บ้านห้วยบอน	๖,๕๐๐	๙๕๐	๖๖๗	๗๙๒	๑,๔๕๙
รวม	๑๘,๑๒๒	๒,๔๔๗	๒,๑๔๗	๒,๓๘๙	๔,๕๓๖

ที่มา : สำนักงานทะเบียนอำเภอพุนพิน, พ.ศ. ๒๕๖๙

๒. ลักษณะภูมิประเทศ

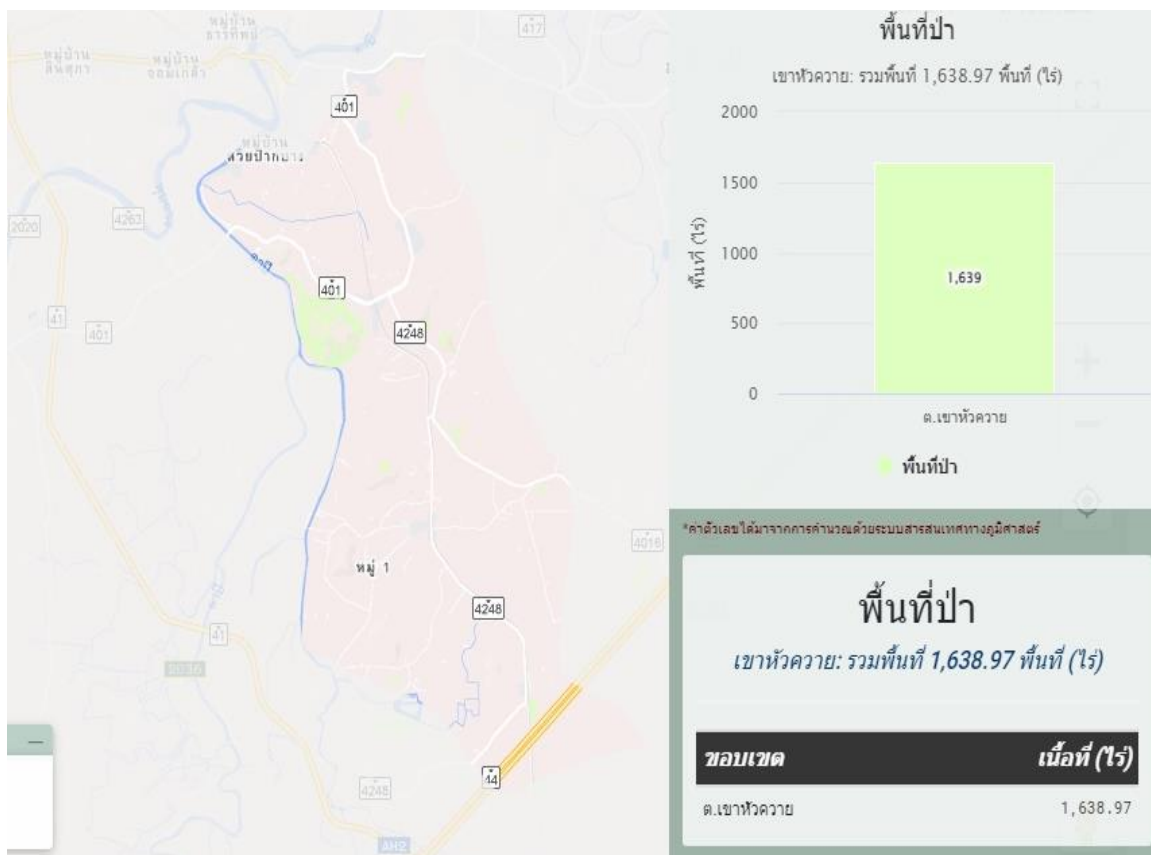
๒.๑ สภาพพื้นที่ภูเขา ป่าไม้ ที่ราบสูง ที่ราบลุ่ม

พื้นที่ป่าในตำบลเขาหัวควาย แบ่งออกเป็น ๒ ประเภท คือ

๑) ป่าภูเขา ป่าภูเขาในตำบลเขาหัวควายอยู่ทางตอนกลางของตำบล พื้นที่ดังกล่าวบางส่วน ได้ถูกราษฎรบุกรุกเข้าจับจองถากถาง ปลูกสร้างเป็นสวนยางพารา และปาล์มน้ำมัน ตามบริเวณไหล่เขาและเนินเพราะเป็นเนินเขาไม่สูงนัก ส่วนที่เป็นพื้นที่ป่าจะอยู่บนสันเขาซึ่งเป็นป่าที่ค่อนข้างสมบูรณ์และเป็นแหล่งกำเนิดพืชสมุนไพรบางชนิดและเป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ป่าขนาดเล็ก ซึ่งพื้นที่ป่าเหล่านี้ยังอำนวยผลทำให้ฝนตกในตำบลสร้างความชุ่มชื้นให้กับพื้นที่ทำการเกษตรในตำบลอีกด้วย

๒) ป่าพรุ เป็นป่าที่อยู่ใกล้ทางทิศตะวันออกของตำบลใกล้แม่น้ำตาปี ในหมู่ที่ ๑ ซึ่งบางแห่งเป็นที่ที่น้ำทะเลท่วมถึง เป็นแหล่งอนุรักษ์สัตว์ เช่น นก และสัตว์น้ำอื่นๆ ซึ่งในป่าพรุนี้มีความอุดมสมบูรณ์ในเชิงนิเวศวิทยา

แผนที่แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี



ภาพที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน
ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th> , พ.ศ.๒๕๖๖

ตารางที่ ๒ แสดงพื้นที่ป่าไม้ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน

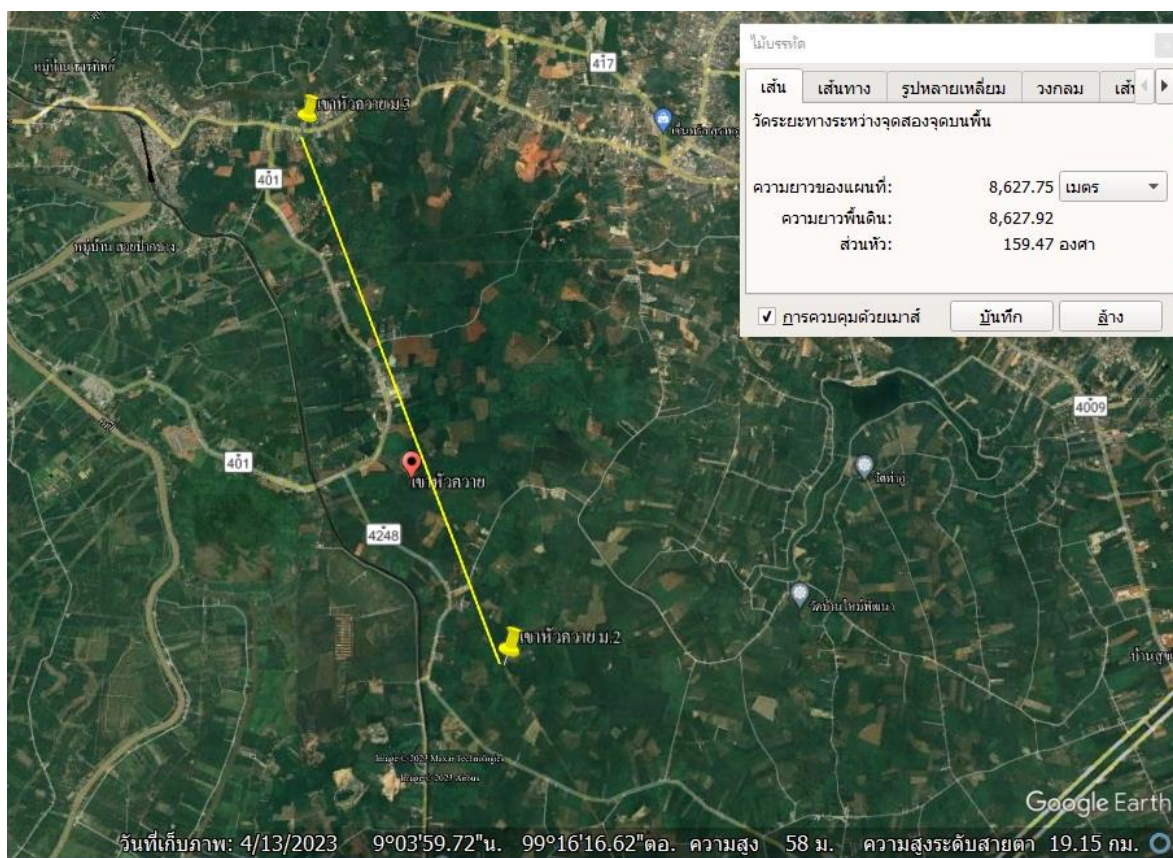
ตำบล	พื้นที่ทั้งหมด	พื้นที่ป่าไม้ (ไร่)	คิดเป็นร้อยละ
เขาหัวควาย	๖๓,๓๒๖.๙๕	๑,๖๓๘.๙๗	๐.๐๒๖
รวม	๖๓,๓๒๖.๙๕	๑,๖๓๘.๙๗	๐.๐๒๖

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th> , พ.ศ.๒๕๖๖

๒.๒ สภาพพื้นที่ ความลาดชัน

ตำบลเขาหัวควาย มีสภาพพื้นที่เป็นที่ลาดต่ำเชิงเขา ไปจนถึงที่ราบลุ่มทางทิศตะวันตก มีพื้นที่ทั้งหมดเหมาะสำหรับการทำสวนผลไม้ สวนยางพารา และปาล์มน้ำมัน ค่าความลาดชันจากทิศเหนือลงมาสู่ทิศใต้ พื้นที่โดยเฉลี่ยมีความลาดชัน ร้อยละ ๐.๑๖๖

แผนที่แสดงความลาดชันของพื้นที่ ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี



ภาพที่ ๓ แสดงความลาดชันของพื้นที่ ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน
ที่มา : google earth pro , พ.ศ.๒๕๖๙

๒.๓ กลุ่มชุดดิน

ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี มีกลุ่มชุดดินเหมาะสมกับการปลูกพืชจำนวน ๑๒ กลุ่มชุดดิน ตามการจำแนกข้อมูลกลุ่มชุดดิน โดยสถานีพัฒนาที่ดิน จ.สุราษฎร์ธานี กรมพัฒนาที่ดิน โดยมีรายละเอียดดังนี้

ชุดดินที่ ๑๑ (ดอนเมือง รัษฎาบุรี รังสิต เสนา)

หน่วยที่ดินนี้มีเนื้อที่ดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดินเป็นสีดำหรือเทาแก่ ดินล่างมีสีดินเป็นสีเทา มีจุดปะสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ปะปนอยู่ตลอดทุกชั้นดิน และพบจุดประสีเหลืองฟางข้าวของสารจาโรไซท์ ในระดับความลึก ๕๐ – ๑๐๐ เซนติเมตรจากผิวดิน พบในบริเวณที่ราบลุ่มชายฝั่งทะเลและบริเวณที่น้ำทะเลเคยท่วมถึง เป็นดินลึก การระบายน้ำเลว ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดินประมาณ ๔.๐ – ๕.๐ ปัญหาสำคัญในการใช้ประโยชน์ที่ดินของหน่วยแผนที่ดินนี้ได้แก่ ดินเป็นกรดจัด มักขาดแร่ธาตุอาหารพืช พวกไนโตรเจนและฟอสฟอรัส หรืออาจมีสารละลายพวกอะลูมิเนียม และเหล็กเป็นปริมาณมากเป็นพิษต่อพืชที่ปลูก และจัดเป็นดินเปรี้ยวจัดหรือกรดกำมะถัน

ชุดดินที่ ๑๔ (ต้นไทร ระแงะ)

หน่วยที่ดินนี้ มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียวร่วนปนทรายถึงเป็นดินเหนียว ดินบนมีสีดำหรือสีเทาปนดำ ซึ่งมีปริมาณอินทรีย์วัตถุสูง ส่วนดินล่างมีสีดินเป็นสีเทาและจุดประสีเหลืองและสีน้ำตาลปะปนอยู่

ในเนื้อดิน ดินล่างในช่วงความลึกประมาณ ๘๐ เซนติเมตรจากผิวดิน จะมีลักษณะเนื้อดินเป็นดินเลนสีเทาปนเขียว มีสารประกอบกำมะถันมาก พบในบริเวณที่ลุ่มต่ำชายฝั่งทะเล หรือบริเวณพื้นที่พรุ เป็นดินลึก มีการระบายน้ำเลว ถึงเลวมาก มีความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติค่อนข้างต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดมาก มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ปัญหาการใช้ประโยชน์ที่ดินในบริเวณดังกล่าวได้แก่ การเป็นกรดจัดของดินและจะเป็นการเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ถ้าหากมีการช่วยให้ดินแห้งเป็นระยะเวลานานติดต่อกัน และในช่วงเพาะปลูกอาจประสบปัญหาเกี่ยวกับการถูกน้ำท่วมถึงเนื่องจากสภาพพื้นที่ที่เป็นที่ลุ่มต่ำ ปัจจุบันนี้เป็นป่าเสม็ด กก ที่รกร้างว่างเปล่าและใช้ทำนา แต่ผลผลิตที่ได้ค่อนข้างต่ำจึงจำเป็นต้องมีการปรับปรุงบำรุงดินด้วยการใช้ปูนและปุ๋ยเคมี

ชุดดินที่ ๑๖ (เกาะใหญ่ พานทอง ลำปาง ศรีเทพ หินกอง)

หน่วยที่ดินนี้มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายแป้ง ดินบนมีสีดินเป็นสีน้ำตาลหรือสีเทา ดินล่างมีสีดินเป็นสีเทาและมีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดง ตลอดทุกชั้นดินในบางชั้นอาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมของพวกเหล็ก และแมงกานีสในดินชั้นล่าง เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนลำน้ำและตะกอนลำน้ำทะเลที่น้ำทะเลเคยท่วมถึง พบในพื้นที่ราบเรียบ ถึงค่อนข้างราบเรียบมีความลาดชัน ๐ – ๑ % เป็นดินลึก การระบายน้ำเลว มีความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดปานกลาง มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดิน ๕.๐ – ๖.๐ การใช้ประโยชน์ของพื้นที่ดินในบริเวณนี้ได้แก่ ทำนา ปัญหาที่พบในบริเวณนี้ได้แก่ ดินมีความอุดมสมบูรณ์ต่ำและมีเนื้อดินเป็นดินทรายแป้ง ทำให้ดินแน่นและการแตกกอของข้าวไม่ค่อยดีจึงทำให้ผลผลิตค่อนข้างต่ำ จำเป็นต้องมีการใช้ปุ๋ยเคมี และใช้จำนวนค่อนข้างมากกว่าปกติ

ชุดดินที่ ๑๗ (โคกเคียน บุนนาค ร้อยเอ็ด เรณู วิสัย สงขลา สายบุรี สุโขทัย หล่มเก่า)

หน่วยดินนี้มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนเหนียวปนทรายถึงเป็นดินร่วนปนดินเหนียว ดินบนมีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนที่มีสีดินเป็นสีน้ำตาล ดินล่างมีเนื้อดินเป็นดินร่วนเหนียวปนทรายหรือดินร่วนปนดินเหนียวมีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงปนอยู่ในเนื้อดิน บางแห่งอาจพบศิลาแลงอ่อนหรือก้อนสารเคมีสะสมของพวกเหล็กและแมงกานีสในดินชั้นล่าง การระบายน้ำของดินค่อนข้างเลว เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดพวกตะกอนลำน้ำและพบในบริเวณที่ราบเรียบถึงค่อนข้างราบเรียบ มีความลาดชัน ๐ – ๑% เป็นดินลึก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่าความเป็นด่างของดินประมาณ ๔.๕ – ๕.๕ ปัจจุบันบริเวณนี้ใช้ทำสวนยางพารา ปาล์มน้ำมัน หรือไม้ยืนต้นอื่น ๆ จำเป็นต้องมีการช่วยให้ดินมีการระบายน้ำดีขึ้น โดยการทำร่องและหากมีการใช้ทำนา มักประสบปัญหาเกี่ยวกับการขาดแคลนน้ำในช่วงของฤดูการเพาะปลูก

ชุดดินที่ ๑๗ /๑๗P

หน่วยดินนี้มีเนื้อดินเป็นพวกดินร่วนเหนียวปนทราย ดินบนมีเนื้อดินร่วนปนทรายมีสีดินเป็นสีเทา ดินล่างมีเนื้อดินร่วนปนเหนียวปนทรายมีสีดินเป็นสีเทา มีจุดประสีเหลือง สีน้ำตาลหรือสีแดง ตลอดทุกชั้นดินและดินล่างอาจพบชั้นสลับของดิน ที่มีเนื้อดินเป็นดินร่วนปนทรายหรือดินร่วนเหนียวปนทรายเกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ พบบริเวณที่ลุ่มต่ำ การระบายน้ำเลว เป็นดินลึก ปฏิกริยาดินเป็นกรดจัดถึงกรดแก่ มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดินประมาณ ๔.๕ – ๕.๕๓ การใช้ประโยชน์ของที่ดินบริเวณนี้ ได้แก่การทำนา แต่มักประสบปัญหาเกี่ยวกับความอุดมสมบูรณ์ต่ำ เนื้อดินเป็นดินปนทรายและอาจขาดแคลนน้ำในระยะฝนทิ้งช่วง

ชุดดินที่ ๓๙ B/ ๓๙ B (คองส์ หุ่นหัว นาทวี สะเดา)

หน่วยดินนี้มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆของดินตลอดจนการใช้ประโยชน์ของดิน คล้ายคลึงกับชุดดินที่ ๓๙c แต่พบในสภาพพื้นที่เป็นแบบลูกคลื่นลอนลาดมีความลาดชัน ๒ – ๕ % และมักขาดแคลนน้ำมากกว่า

ชุดดินที่ ๓๙ C (คอหงส์ พุงหว่า นาทวี สะเตา)

หน่วยดินนี้มีลักษณะและคุณสมบัติต่างๆของดินตลอดจนการใช้ประโยชน์ของดินที่คล้ายคลึงกับชุดดินที่ ๓๙ แต่พบในสภาพพื้นที่ที่เป็นแบบลูกคลื่นลอนชันเล็กน้อย มีความลาดชัน ๕ – ๑๒ % การใช้ประโยชน์ของที่ดินบริเวณนี้ จะประสบปัญหาเกี่ยวกับความลาดชันและการชะล้างพังทลายของดินจึงจำเป็นต้องมีการปลูกพืชคลุมดินและทำคันดินเพื่อควบคุมความชื้นในดินและลดการชะล้างพังทลายของดินและใช้ปุ๋ยหมักหรือพืชสด

ชุดดินที่ ๕๐ B (พะโต๊ะ สวี)

หน่วยดินนี้มีลักษณะและคุณสมบัติของดิน ตลอดจนการใช้ประโยชน์ที่ดินคล้ายคลึงกับหน่วยแผนที่ดินที่ ๕๐ แต่มีสภาพพื้นที่ที่เป็นแบบลูกคลื่นชันเล็กน้อย มีความลาดชัน ๒ – ๕ %

ชุดดินที่ ๕๗ (กาบแดง)

หน่วยดินนี้มีเนื้อดินเป็นพวกดินอินทรีย์ ซึ่งปกติมีชั้นอินทรีย์วัตถุหนา ๔๐ – ๑๐๐ เซนติเมตร จากผิวดิน และในบางแห่งพบชั้นสลับระหว่างดินอินทรีย์กับชั้นอินทรีย์ และต้องมีชั้นดินอินทรีย์รวมกันหนากว่า ๔๐ เซนติเมตร ภายใน ๘๐ เซนติเมตรจากผิวดิน สีดินเป็นสีดำหรือสีน้ำตาลในชั้น ดินอินทรีย์จะมีสีดินเป็นสีเทาหรือเทาปนเขียวของตะกอนน้ำทะเลและมีความเป็นกรดแฝง พบในบริเวณพื้นที่พรุหรือที่ลุ่มต่ำ มีน้ำแช่ขังเป็นเวลานาน เป็นดินลึกมีการระบายน้ำเลวมาก ความอุดมสมบูรณ์ของดินธรรมชาติต่ำมาก ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นด่าง ๔.๐ – ๔.๕ พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าพรุ และเป็นที่รกร้างว่างเปล่าไม่ได้ใช้ประโยชน์เนื่องจากเป็นอินทรีย์วัตถุ และมีน้ำแช่ขังเป็นเวลานาน

ชุดดินที่ ๖ (แกลง คลองขุด เขียงราย ท่าศาลา นครพนม)

หน่วยที่ดินมีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีสีดินเป็นสีเทาแก่ ดินล่างมีสีดินเป็นสีน้ำตาลอ่อน หรือสีเทา มีจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง หรือสีแดงตลอดทุกชั้นดิน บางชั้นดินมีสีคลาแสงอ่อนหรือกอน สารเคมีสะสมของพวกเหล็กและแมงกานีสปะปนอยู่ในเนื้อดิน ดินกลุ่มนี้เกิดจากวัตถุต้นกำเนิดดินพวกตะกอนลำน้ำ เป็นดินลึก การระบายน้ำของดินเลว พบในบริเวณพื้นที่ราบเรียบมีความลาดชัน ๐ - ๑ % ความอุดมสมบูรณ์ของดินตามธรรมชาติต่ำ ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดถึงเป็นกรดแก่ มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดินประมาณ ๔.๔ – ๕.๕ ปัจจุบันในบริเวณดังกล่าวใช้ทำนา แต่มีปัญหาเรื่องความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำถึงค่อนข้างต่ำ

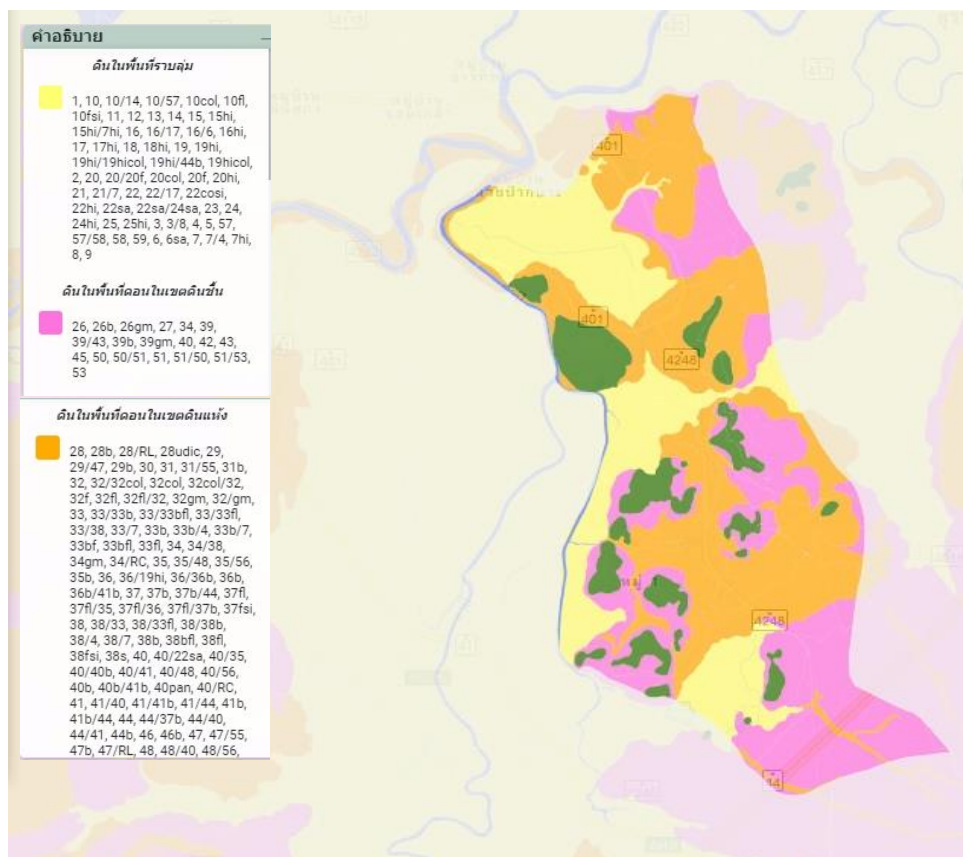
ชุดดินที่ ๖๒ (ที่ลาดชันเชิงซ้อน)

หน่วยดินนี้ประกอบด้วยพื้นที่ที่เป็นภูเขา เทือกเขาหรือเป็นเขาที่มีความลาดชันมากกว่า ๓๕% ดินที่พบในบริเวณนี้ไม่แน่นอนมีทั้งดินต้นและดินลึก ซึ่งไม่ได้ทำการจำแนก ทั้งนี้เนื่องจากไม่เหมาะต่อการเกษตรกรรมเนื่องจากมีความลาดชันสูง ยากต่อการชะล้างพังทลายและยากต่อการดูแลรักษา การจัดการอื่นๆ พืชพรรณธรรมชาติเป็นป่าดงดิบชื้น ในบางแห่งมีการบุกรุกนำมาใช้ประโยชน์เพื่อการปลูกยางพารา, ปาล์มน้ำมันและสวนผลไม้ซึ่งมีแนวโน้มก่อให้เกิดการชะล้างพังทลายของดินมากขึ้นและทำความเสียหายต่อพื้นที่รวม ดังนั้นควรปล่อยไว้ให้เป็นไปตามธรรมชาติและเป็นแหล่งต้นน้ำและลำธารของแม่น้ำต่างๆต่อไป

ชุดดินที่ ๘๘ (ดำเนินสะดวก ธนบุรี สมุทรสงคราม สมุทรสงครามที่ที่เกลือมาก)

หน่วยดินนี้มีเนื้อดินเป็นพวกดินเหนียว ดินบนมีลักษณะการทับถมของดินเป็นชั้นที่เกิดจากการขุดยกร่องเพื่อปลูกไม้ผล พืชผักต่างๆ มุมสันร่องดินล่างมีสีดินสีเทาและพบจุดประสีน้ำตาล สีเหลือง สีแดง และจุดประสีฟางข้าวของสารจาโรไซต์ ภายในความลึก ๑๐๐ ซม. จากผิวดิน ความอุดมสมบูรณ์ของดินต่ำถึงปานกลาง ปฏิกิริยาดินเป็นกรดจัดมากถึงเป็นกรดจัด มีค่าความเป็นกรดเป็นด่างของดินต่ำกว่า ๔.๕ ดินในกลุ่มนี้ได้รับการปรับปรุงบำรุงเป็นอย่างดี และทำกันมานานแล้วโดยการใช้ปูนขาว ปูนมาร์ล หรือหินปูน เพื่อลดการเป็นกรดของดิน และมีการใช้ปุ๋ยเคมี ตลอดจนการให้น้ำแก่พืชที่ปลูก

แผนที่แสดงกลุ่มชุดดิน ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน



๖

ภาพที่ ๔ แสดงกลุ่มชุดดิน ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน
ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th> , พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๓ แสดงพื้นที่กลุ่มชุดดินตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน

กลุ่มชุดดิน	พื้นที่ (ไร่)	จำนวนร้อยละ
ชุดดินในพื้นที่ราบลุ่ม (๖,๑๑,๑๔,๑๖,๑๗,๑๗P)	๑๕,๒๖๕.๘๖	๓๗.๖๑
ชุดดินในพื้นที่ดอนเขตดินชั้น (๓๔B,๓๙,๕๐)	๑๘,๒๐๙.๓๐	๔๔.๘๕
ชุดดินในพื้นที่ลาดชันสูง (๖๒)	๖,๔๘๒.๐๐	๑๕.๙๗
ชุดดินในพื้นที่เบ็ดเตล็ด (๕๗,๘๐)	๖๓๙.๓๘	๑.๕๗
รวม	๔๐,๕๙๖.๕๔	๑๐๐

ที่มา: <https://agri-map-online.moac.go.th> , พ.ศ.๒๕๖๙



ภาพที่ ๕ กราฟแสดงกลุ่มชุดดิน ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน

ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th> , พ.ศ.๒๕๖๔

๓. ลักษณะภูมิอากาศ

จังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ภายใต้อิทธิพลของมรสุมที่พัดประจำเป็นฤดูกาล ๒ ชนิดคือ มรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ซึ่งเป็นลมจากทิศตะวันตกเฉียงใต้พัดผ่านมหาสมุทรอินเดีย จึงพาเอาไอน้ำและความชุ่มชื้นมาสู่ประเทศไทย ระหว่างกลางเดือนพฤษภาคม ถึงกลางเดือนตุลาคมทำให้มีฝนตกชุกทั่วไป ลมมรสุมอีกชนิดหนึ่ง คือ มรสุมตะวันออกเฉียงเหนือหรือฤดูหนาว จะมีลมจากทิศตะวันออกเฉียงเหนือ ซึ่งเป็นลมเย็นและแห้งจากประเทศจีนพัดปกคลุมประเทศไทยระหว่างกลางเดือนตุลาคมถึงกลางเดือนกุมภาพันธ์ ทำให้จังหวัดนี้มีอากาศเย็นลงและมีฝนชุกต่อเนื่องอีกระยะหนึ่ง โดยเฉพาะในเดือนพฤศจิกายน

๓.๑ ฤดูกาล

เนื่องจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีตั้งอยู่ในภาคใต้และติดกับทะเล ลักษณะอากาศในแต่ละฤดูกาลจึงไม่แตกต่างกันมากนัก อย่างไรก็ตามเมื่อ พิจารณาตามลักษณะลมฟ้าอากาศโดยทั่วไปของประเทศไทยแล้วสามารถแบ่งออกเป็น ๓ ฤดูกาล ดังนี้

ฤดูร้อน เริ่มประมาณกลางเดือนกุมภาพันธ์ถึงกลางเดือนพฤษภาคม ซึ่งเป็นช่วงเปลี่ยนฤดู ระยะนี้เป็นช่วง ว่างของลมมรสุมหลังจากสิ้นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือ อุณหภูมิจะเริ่มสูงขึ้น เฉพาะในเดือนมีนาคม ถึงเดือน พฤษภาคม อย่างไรก็ตามจังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ใกล้ทะเลจึงไม่ร้อนมากนัก เพราะได้รับกระแสลมและไอน้ำทำให้อากาศคลายความร้อนลงไปมาก

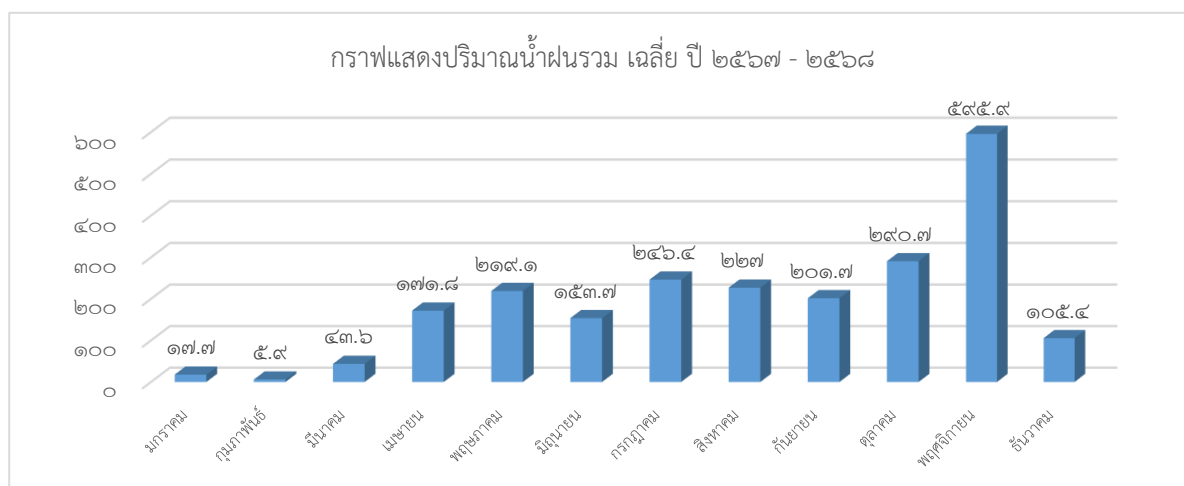
ฤดูฝน เริ่มประมาณกลางเดือนพฤษภาคมถึงกลางเดือนตุลาคม ซึ่งเป็นช่วงที่ลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้พัดปกคลุมประเทศไทยและยังมีร่องความกดอากาศต่ำพัดผ่านภาคใต้เป็นระยะ ๆ ต่อจากนั้นจนถึงเดือนพฤศจิกายนซึ่งเป็นระยะแรกที่ลมมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้จังหวัดสุราษฎร์ธานีจะยังคงมีฝนชุกต่อเนื่องจนถึงเดือนธันวาคมฝนจึงเริ่มลดลง

ฤดูหนาว เริ่มตั้งแต่กลางเดือนตุลาคมถึงเดือนกุมภาพันธ์ ซึ่งเป็นฤดูมรสุมตะวันออกเฉียงเหนือพัดปกคลุมประเทศไทย ทำให้อุณหภูมิลดลงทั่วไปและมีอากาศหนาวเย็นเป็นครั้งคราว โดยอุณหภูมิจะลดลงต่ำสุดใน

เดือนธันวาคมและมกราคม แต่เนื่องจากจังหวัดสุราษฎร์ธานีอยู่ด้านชายฝั่งตะวันออกของภาคใต้อุณหภูมิจึงลดลงเพียงเล็กน้อย และตามชายฝั่งจะมีฝนตกทั่วไป

๓.๒ ปริมาณน้ำฝนและอุณหภูมิ

อำเภอพุนพิน มีปริมาณน้ำฝนเฉลี่ยปี ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘ โดยมีปริมาณฝนเฉลี่ยต่อปีที่ ๑๘๙.๙ มิลลิเมตร ตกชุกในช่วงเดือนตุลาคม - พฤศจิกายน ของทุกปี มีปริมาณน้ำฝนที่ต่ำที่สุดในช่วงเดือน กุมภาพันธ์โดยมีปริมาณ ๕.๙ มิลลิเมตร และมีปริมาณน้ำฝนที่สูงที่สุดในเดือน พฤศจิกายนโดยมีปริมาณ ๕๙๕.๙ มิลลิเมตร (ภาพที่ ๖)



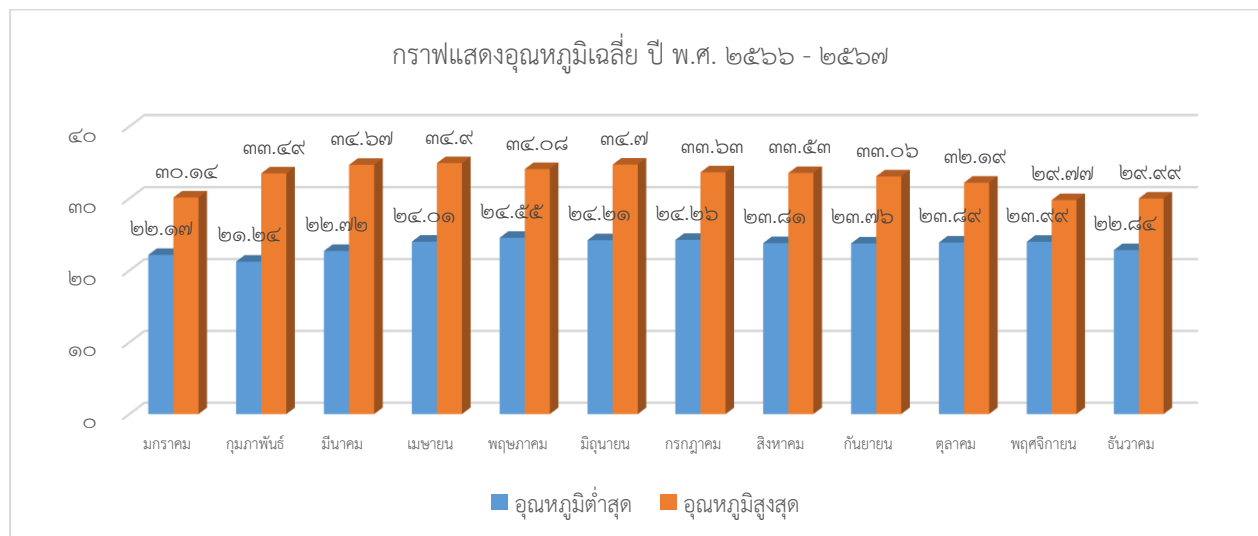
ภาพที่ ๖ แสดงปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ปี ๒๕๖๗-๒๕๖๘
(ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุราษฎร์ธานี, พ.ศ. ๒๕๖๙)

ตารางที่ ๔ แสดงข้อมูลปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย ปี พ.ศ. ๒๕๖๘

ที่	เดือน	ปริมาณน้ำฝนเฉลี่ย (มม.)
๑	มกราคม	๑๗.๗
๒	กุมภาพันธ์	๕.๙
๓	มีนาคม	๔๓.๖
๔	เมษายน	๑๗๑.๘
๕	พฤษภาคม	๒๑๙.๑
๖	มิถุนายน	๑๕๓.๗
๗	กรกฎาคม	๒๔๖.๔
๘	สิงหาคม	๒๒๗.๐
๙	กันยายน	๒๐๑.๗
๑๐	ตุลาคม	๒๙๐.๗
๑๑	พฤศจิกายน	๕๙๕.๙
๑๒	ธันวาคม	๑๐๕.๔
รวม		๒๒๗๘.๙
เฉลี่ย/ปี		๑๘๙.๙

ที่มา : สถานีอุตุนิยมวิทยาสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๖๙

อำเภอพุนพิน มีปริมาณอุณหภูมิต่ำสุดปี ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘ โดยมีอุณหภูมิต่ำสุด ๒๓.๔๕ องศาเซลเซียส อุณหภูมิสูงสุดเฉลี่ย ๓๒.๘๕ องศาเซลเซียส



ภาพที่ ๗ แสดงค่าอุณหภูมิเฉลี่ยในรอบ ๒ ปี ตั้งแต่ ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘
(ที่มา: กรมอุตุนิยมวิทยา, พ.ศ.๒๕๖๙)

ตารางที่ ๕ แสดงข้อมูลอุณหภูมิเฉลี่ยอำเภอพุนพิน. ปี พ.ศ. ๒๕๖๗ - ๒๕๖๘

เดือน	อุณหภูมิต่ำสุด	อุณหภูมิสูงสุด	อุณหภูมิเฉลี่ย
มกราคม	๒๒.๑๗	๓๐.๑๔	๒๕.๔๘
กุมภาพันธ์	๒๑.๒๔	๓๓.๔๙	๒๖.๕๗
มีนาคม	๒๒.๗๒	๓๔.๖๗	๒๗.๘๗
เมษายน	๒๔.๐๑	๓๔.๙	๒๗.๖๒
พฤษภาคม	๒๔.๕๕	๓๔.๐๘	๒๗.๙๒
มิถุนายน	๒๔.๒๑	๓๔.๗	๒๘.๑๗
กรกฎาคม	๒๔.๒๖	๓๓.๖๓	๒๗.๗๑
สิงหาคม	๒๓.๘๑	๓๓.๕๓	๒๗.๒๘
กันยายน	๒๓.๗๖	๓๓.๐๖	๒๗.๑๔
ตุลาคม	๒๓.๘๙	๓๒.๑๙	๒๖.๘๓
พฤศจิกายน	๒๓.๙๙	๒๙.๗๗	๒๖.๐๔
ธันวาคม	๒๒.๘๔	๒๙.๙๙	๒๕.๗๙
เฉลี่ย	๒๓.๔๕	๓๒.๘๕	๒๗.๐๔

ที่มา: สถานีอุตุนิยมวิทยาสุราษฎร์ธานี พ.ศ. ๒๕๖๙

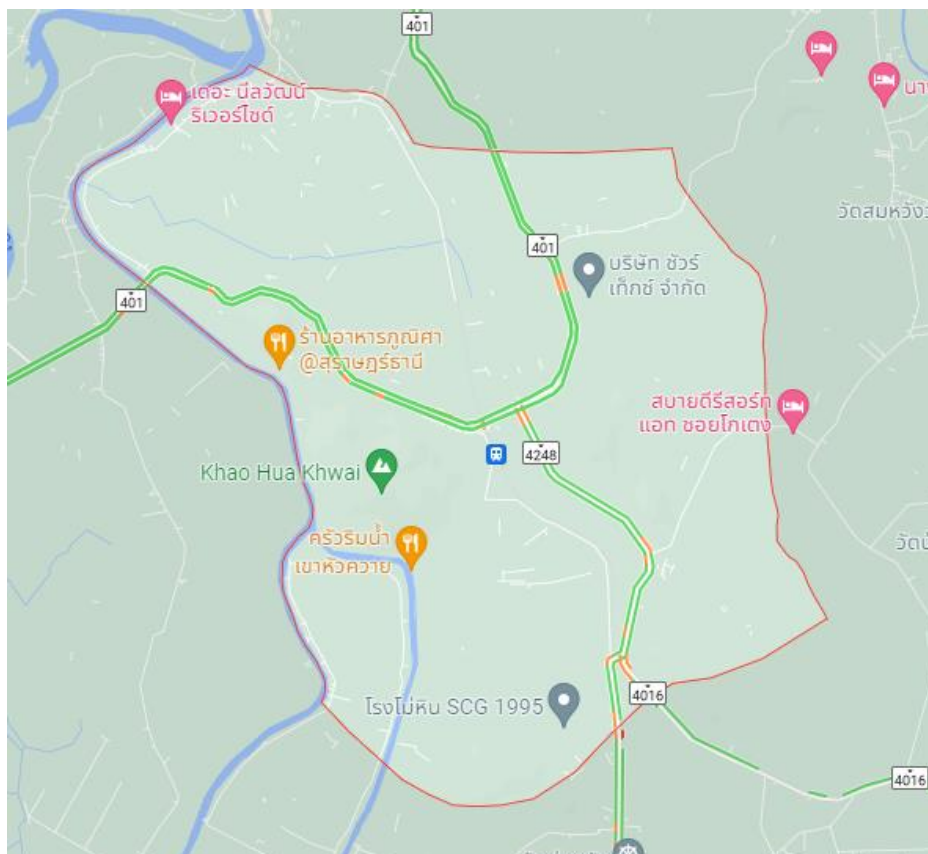
๔. เส้นทางคมนาคม

๔.๑ เส้นทางคมนาคมระหว่างตำบล

ตำบลเขาหัวควาย มีการเดินทางระหว่างตำบลและหมู่บ้าน โดยใช้เส้นทางเชื่อมต่อ ขนส่งผลผลิต ดังนี้

๑. ทางหลวงหมายเลข ๔๐๑ สายสุราษฎร์ธานี - ตะกั่วป่า ตัดผ่าน หมู่ที่ ๒ และ ๔
๒. ถนนสายเขาหัวควาย – ทานาง ตัดแยกจาก ทางหลวงหมายเลข ๔๐๑ ตัดผ่านหมู่ที่ ๓
๓. ถนนสายท่าข้าม – บางอ้อ แยกจากสถานีรถไฟสุราษฎร์ธานีผ่านหมู่ที่ ๑ ไปเชื่อมกับทางหลวงหมายเลข ๔๐๑ ที่สถานีประมงน้ำจืดสุราษฎร์ธานี
๔. ทางรถไฟสายใต้ ผ่านหมู่ที่ ๒ มีสถานีรถไฟ คือ สถานีเขาหัวควาย
๕. ทางน้ำ ราษฎรที่อาศัยอยู่ริมแม่น้ำตาปี หมู่ที่ ๑ ใช้เส้นทางนี้มาสู่ตลาดอำเภอพุนพิน

แผนที่แสดงเส้นทางคมนาคมภายในตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี



ภาพที่ ๘ แสดงเส้นทางคมนาคมในตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา: องค์การบริหารส่วนตำบลเขาหัวควาย, พ.ศ.๒๕๖๙)

๔.๒ ถนนหลวงเชื่อมต่อระหว่างภาค/จังหวัด/อำเภอ

ตำบลเขาหัวควายไม่มีทางหลวงที่เชื่อมต่อระหว่างต่างอำเภอหรือต่างจังหวัด มีเพียงถนนในชุมชน เชื่อมระหว่างตำบลเขาหัวควายกับอำเภอเมือง จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๕. แหล่งน้ำและระบบชลประทาน

ตำบลเขาหัวควายเป็นพื้นที่ ที่มีแหล่งน้ำธรรมชาติที่สำคัญๆ หลายแห่ง ดังนี้

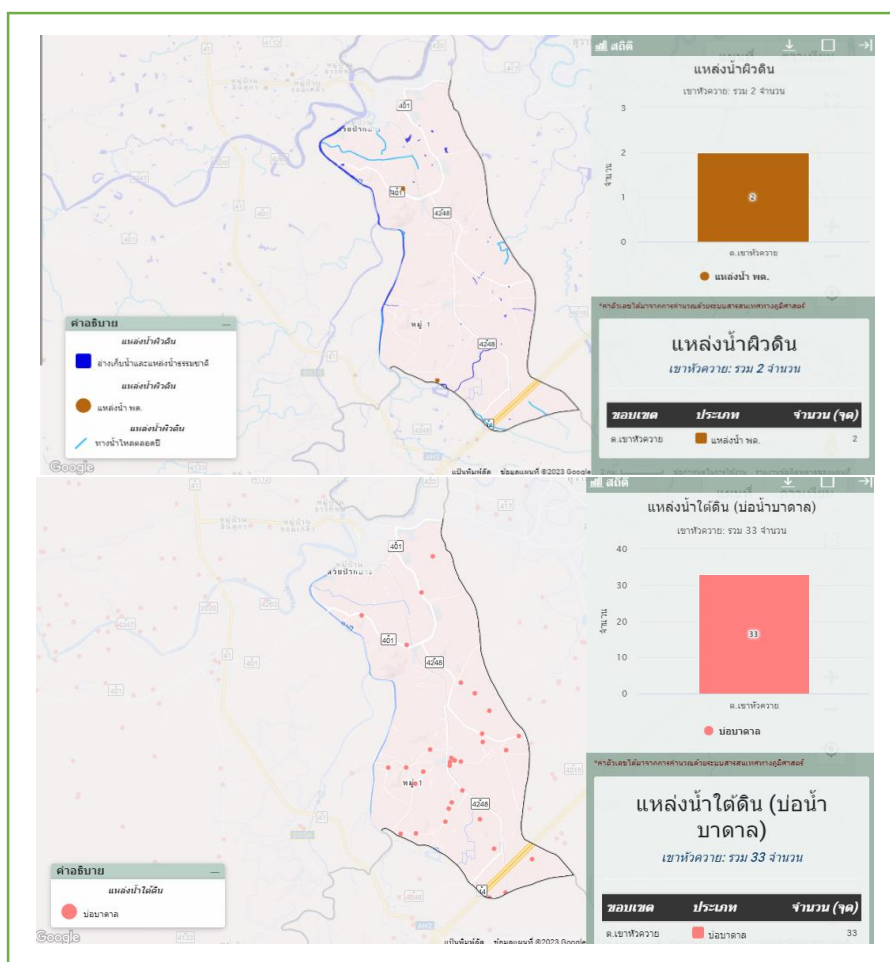
๕.๑ แหล่งน้ำธรรมชาติ

ประกอบด้วย ลำน้ำ ลำห้วย ๔ สาย ได้แก่ แม่น้ำตาปี คลองท่าสะท้อน คลองคึกฤทธิ์ คลองบางไพร บึง หนอง และอื่น ๆ ๓ แห่ง ได้แก่ ห้วยบอน ห้วยกำ ห้วยเฉียงพร้า

๕.๒ แหล่งน้ำที่สร้างขึ้นที่สำคัญ

บ่อน้ำตื้น	๒๓๕	แห่ง
บ่อน้ำโยก	๑๑	แห่ง
บ่อน้ำบาดาล	๓๓	แห่ง
ระบบประปา	๑๘	แห่ง

แผนที่แสดงแหล่งน้ำ ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี



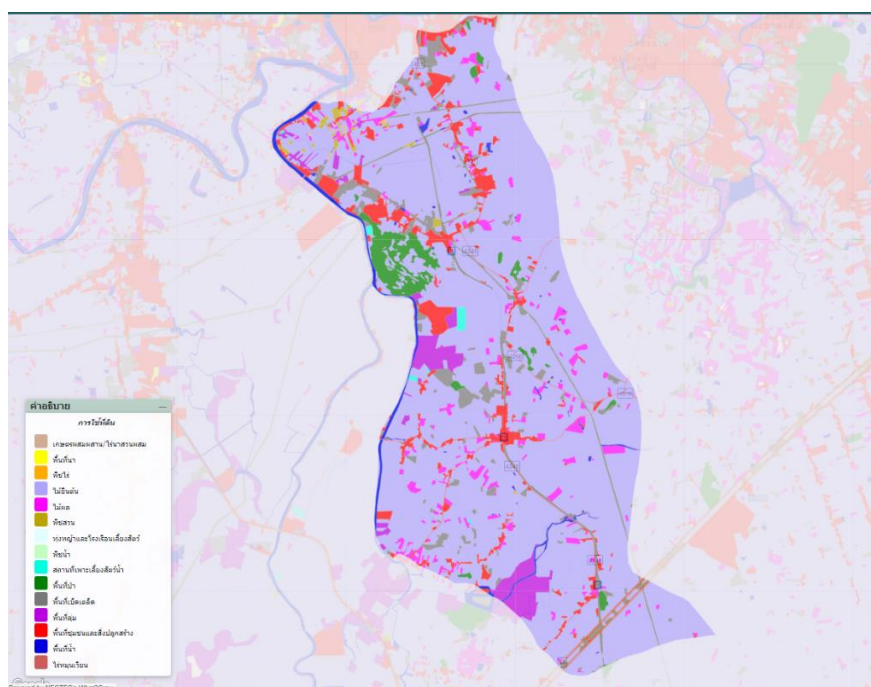
ภาพที่ ๙ แสดงแหล่งน้ำ ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน
 ที่มา : <https://agri-map-online.moac.go.th> , พ.ศ.๒๕๖๙

๖. การใช้ประโยชน์ที่ดิน (Land Used)

ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน มีการใช้ประโยชน์ที่ดินส่วนใหญ่เป็นพื้นที่ไม้ยืนต้น จำนวน ๑๐,๔๐๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๐.๘๗ รองลงมาคือ พื้นที่ลุ่ม จำนวน ๑,๐๕๗.๔๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘.๒๒ และพื้นที่น้ำจำนวน ๖๒๘.๓๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๔.๘๘ ตามลำดับ

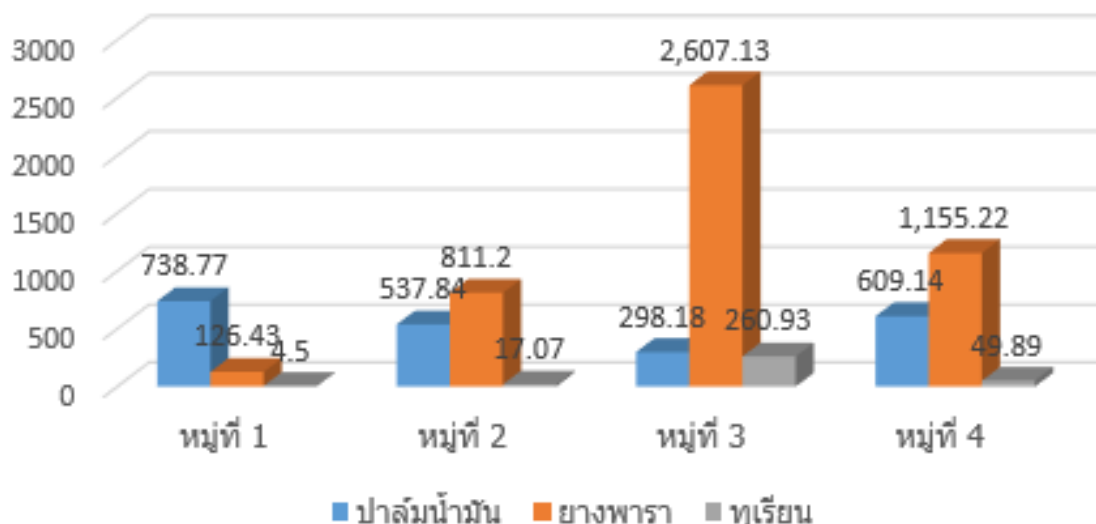
ตารางที่ ๑๑ แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ประเภท	เนื้อที่ (ไร่)	ร้อยละ
พื้นที่ป่า	-	-
พืชไร่	-	-
ไม้ยืนต้น	๑๐,๔๐๕	๘๐.๘๗
ไม้ผล	๑๘.๒	๐.๑๔
พืชสวน	-	-
พื้นที่นา	-	-
พื้นที่น้ำ	-	-
สถานที่เพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ	๖๙.๔๓	๐.๕๔
ทุ่งหญ้าและโรงเลี้ยงสัตว์	-	-
พื้นที่ลุ่ม	๑,๐๕๗.๔๕	๘.๒๒
พื้นที่น้ำ	๖๒๘.๓๓	๔.๘๘
พื้นที่ชุมชนและสิ่งปลูกสร้าง	๕๗๐.๓๕	๔.๔๓
พื้นที่เปิดเตลิด	๑๑๘.๒๒	๐.๙๒



ภาพที่ ๑๐ แผนที่แสดงการใช้ประโยชน์ที่ดิน ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา: <http://agri-map-online.moac.go.th/>, พ.ศ. ๒๕๖๙)

กราฟแสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญของตำบลเขาหัวควาย
อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี



ภาพที่ ๑๒ แสดงข้อมูลการปลูกพืชเศรษฐกิจที่สำคัญ ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
(ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, พ.ศ. ๒๕๖๙)

๒. สินค้าเอกลักษณ์ประจำถิ่น / สินค้า GI

ไม่มี

ข้อมูลด้านสังคม

๑. ข้อมูลเกษตรกร/องค์กรเกษตรกร

๑.๑ เกษตรกร

ตำบลเขาหัวควาย มีครัวเรือนเกษตรกร จำนวน ๔๙๓ ครัวเรือน โดยมีหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกร อายุระหว่าง ๕๖-๖๕ ปี จำนวน ๑๔๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๙.๐๑ รองลงมาอายุระหว่าง ๔๖-๕๕ ปี จำนวน ๑๔๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๖๐ รองลงมาอายุ ๖๕ ปีขึ้นไป จำนวน ๑๔๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๔๐ รองลงมาอายุระหว่าง ๓๖-๔๕ ปี จำนวน ๕๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๗๖ รองลงมาอายุระหว่าง ๒๖-๓๕ ปี จำนวน ๑๐ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒.๐๓ และอายุระหว่าง ๑๘-๒๕ ปี จำนวน ๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๐.๒๐ ตามลำดับ

ตารางที่ ๑๓ แสดงหัวหน้าครัวเรือนจำแนกตามอายุ ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ช่วงอายุ (ปี)	ครัวเรือน	ร้อยละ
๖๕ ปีขึ้นไป	๑๔๐	๒๘.๔๐
๕๖ - ๖๕ ปี	๑๔๓	๒๘.๐๑
๔๖ - ๕๕ ปี	๑๔๑	๒๘.๖๐
๓๖ - ๔๕ ปี	๕๘	๑๑.๗๖
๒๖ - ๓๕ ปี	๑๐	๒.๐๓
๑๘ - ๒๕ ปี	๑	๐.๒๐
รวม	๔๙๓	๑๐๐

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๙



ภาพที่ ๑๓ แสดงหัวหน้าครัวเรือนเกษตรกรจำแนกตามอายุ ต.เขาหัวควาย อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๙)

ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน มีเกษตรกรที่ประกอบอาชีพหลักส่วนใหญ่เป็นการประกอบอาชีพเกษตรกรกรรม เป็นหลัก จำนวน ๔๐๕ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๘๒.๑๕ และประกอบอาชีพเกษตรกรกรรมเป็นรอง จำนวน ๘๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๑๗.๘๕

ตารางที่ ๑๔ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพเกษตรกร ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

ลักษณะการประกอบอาชีพ	ครัวเรือน	ร้อยละ
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก	๔๐๕	๘๒.๑๕
ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นรอง	๘๘	๑๗.๘๕

ที่มา : ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร พ.ศ. ๒๕๖๔



ภาพที่ ๑๔ แสดงลักษณะการประกอบอาชีพ ต.เขาหัวควาย อ.พุนพิน จ.สุราษฎร์ธานี
(ที่มา : ระบบทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, ๒๕๖๔)

๒. องค์กรและสถาบันเกษตรกร

ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน มีกลุ่มสถาบันเกษตรกร กลุ่มอาชีพการเกษตร ซึ่งได้รับการสนับสนุนงบประมาณจากหน่วยงานราชการ หลายกลุ่ม กลุ่มอาชีพการเกษตร กลุ่มแม่บ้านเกษตรกร ได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนท้องถิ่น มีกลุ่มต่างๆ ดังนี้

ตารางที่ ๑๕ รายชื่อกลุ่มผู้ผลิต และผู้ประกอบการ OTOP ที่ได้รับการลงทะเบียน

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๑	สุริวิสาผ้าต่อ	นางสาว สุริวิสา คามบุตร	กระโปรงผ้าต่อ		๓	เขาหัวควาย
๒	เกษตรกรบ้านท่านาง	นาย อนันต์ เจริญมี	กล้วยกรอบแก้ว		๓	เขาหัวควาย
๓	ข้าวหมากป่าทิ้ง	นางบุปผา รอดสกุล	ข้าวหมาก		๒	เขาหัวควาย
๔	เกษตรกรบ้านท่านาง	นาย อนันต์ เจริญมี	โครงกระดูกรอบทรงเครื่อง		๓	เขาหัวควาย
๕	กลุ่มตะกร้าเชือกมัดฟาง เขาหัวควาย	กฤษฎาวรรณ ประดิพัทธ์ นฤมล	ตะกร้าเชือกมัดฟาง		๔	เขาหัวควาย
๖	เกษตรกรบ้านท่านาง	นาย อนันต์ เจริญมี	ทองม้วน		๓	เขาหัวควาย
๗	ปลาตุกร้าแม่ลูกจันทร์	นายวิริยะ ถิ่นพัฒน์	ปลาตุกร้า		๓	เขาหัวควาย
๘	เกษตรกรบ้านท่านาง	นาย อนันต์ เจริญมี	ผลิตภัณฑ์จากเชือก มัดฟาง ตะกร้า		๓	เขาหัวควาย

ที่	ชื่อกลุ่ม	ชื่อประธานกลุ่ม/เจ้าของกิจการ	ชื่อผลิตภัณฑ์	สถานที่ตั้ง		
				เลขที่	หมู่ที่	ตำบล
๙	เกษตรกรบ้านท่านาง	นาย อนันต์ เจริญมี	ผลิตภัณฑ์เชือกมัดฟางที่ใส่แก้วน้ำเยติ		๓	เขาหัวควาย
๑๐	สุริยสาผ้าต่อ	นางสาว สุริยสา คามบุตร	ผ้าต่อ		๓	เขาหัวควาย
๑๑	สุริยสาผ้าต่อ	นางสาว สุริยสา คามบุตร	ผ้าปาเต๊ะสำเร็จรูป		๓	เขาหัวควาย
๑๒	สุริยสาผ้าต่อ	นางสาว สุริยสา คามบุตร	ผ้าป้าย		๓	เขาหัวควาย
๑๓	สุริยสาผ้าต่อ	นางสาว สุริยสา คามบุตร	ผ้าพันท์		๓	เขาหัวควาย
๑๔	เครื่องต้มรังนกแท้ อีชี	นายศรายุทธ กิจกร	เครื่องต้มรังนกแท้		๑	เขาหัวควาย
๑๕	สุริยสาผ้าต่อ	นางสาว สุริยสา คามบุตร	เสื้อสำเร็จรูป		๓	เขาหัวควาย

ที่มา: สำนักงานเกษตรอำเภอพุนพิน, พ.ศ. ๒๕๖๙

ตารางที่ ๑๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนบ้านเขาหัวควาย	๒/๘	๒	เขาหัวควาย	๒๐๐	นาย กำจร ทองแกมแก้ว
วิสาหกิจชุมชนคนรักทุเรียนอำเภอพุนพิน	๔๘/๕	๓	เขาหัวควาย	๑๒	นาย ศิริ เฮาสกุล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรวมพลังสามัคคี	๓	๓	เขาหัวควาย	๑๑	นาง ปิยวรรณ นาคทองกุล
วิสาหกิจชุมชนเอื้ออาทร	๙/๑	๓	เขาหัวควาย	๙	นางสาว มะลิวรรณ ณ นคร
วิสาหกิจชุมชนเกษตรปลูกพืชเศรษฐกิจ เขาหัวควาย	๘	๒	เขาหัวควาย	๑๑	นาย พิชัย ศรีรัตน์
วิสาหกิจชุมชนเกษตรธรรมชาติวิถี พอเพียง	๒๖/๕	๔	เขาหัวควาย	๑๐	นาย จำรัส เจริญเวช
วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานบ้านตะ ปาน	๒๗/๑ ๐	๑	เขาหัวควาย	๑๐	นาย วิรัตน์ ศิริ
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านท่านาง	๑๖	๓	เขาหัวควาย	๙	นาย อนันต์ เจริญมี

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอพุนพิน ,พ.ศ.๒๕๖๙

บทที่ ๒

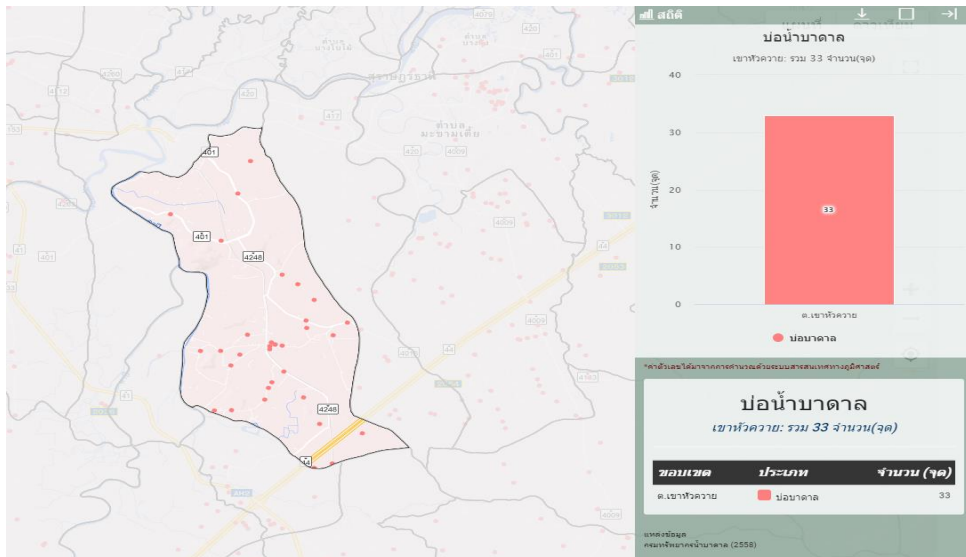
การวิเคราะห์สถานการณ์การเกษตรของตำบลเขาหัวควาย

๑. ข้อมูลประกอบการวิเคราะห์พื้นที่ของตำบล

๑.๑ แหล่งน้ำหลัก

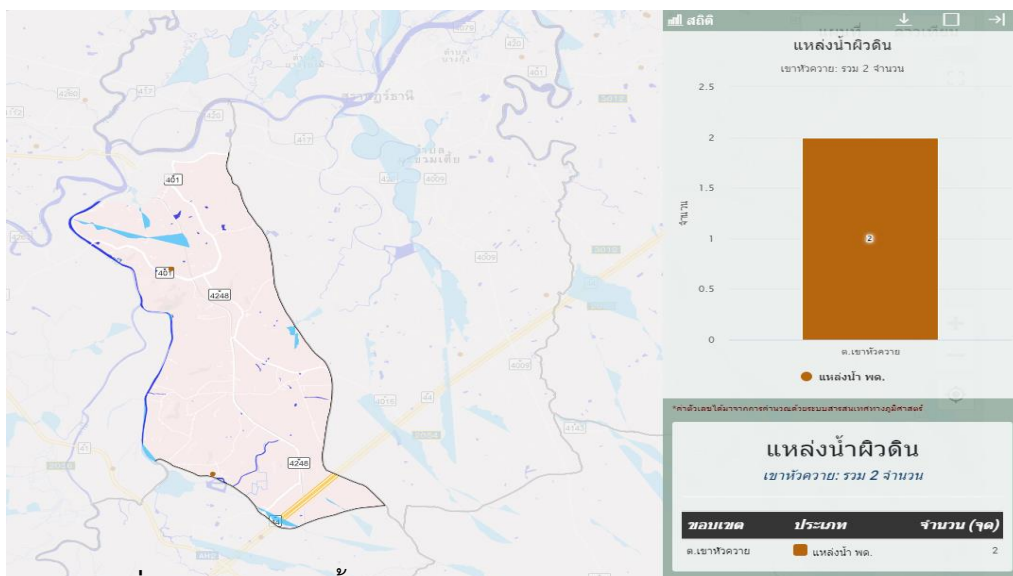
ตำบลเขาหัวควาย เป็นพื้นที่อาศัยน้ำฝนในการทำการเกษตรเป็นหลัก ๑๐๐ % ของพื้นที่ทั้งหมด นอกจากนี้ยังแหล่งน้ำอื่นๆ ที่ใช้ในการเกษตรดังนี้

- แหล่งน้ำใต้ดิน บ่อน้ำบาดาล ของ ตำบลเขาหัวควาย รวมทั้งสิ้น ๓๓ บ่อ



ภาพที่ ๑๕ แสดงแหล่งน้ำใต้ดิน (บ่อน้ำบาดาล) ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ที่มา : กรมทรัพยากรน้ำบาดาล, พ.ศ. ๒๕๖๙

- แหล่งน้ำผิวดิน ตำบลเขาหัวควาย มีแหล่งน้ำผิวดินที่ใช้ทำการเกษตรดังนี้ แหล่งน้ำจากกรมพัฒนาที่ดิน จำนวน ๒ แห่ง แหล่งน้ำในไร่นานอกเขตชลประทาน จำนวน ๕ แห่ง และมีพื้นที่อ่างเก็บน้ำและแหล่งน้ำธรรมชาติรวมทั้งสิ้น ๙๑๖.๖๕ ไร่



ภาพที่ ๑๖ แสดงแหล่งน้ำผิวดิน ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๙

๑.๒ พื้นที่เหมาะสม/ไม่เหมาะสม

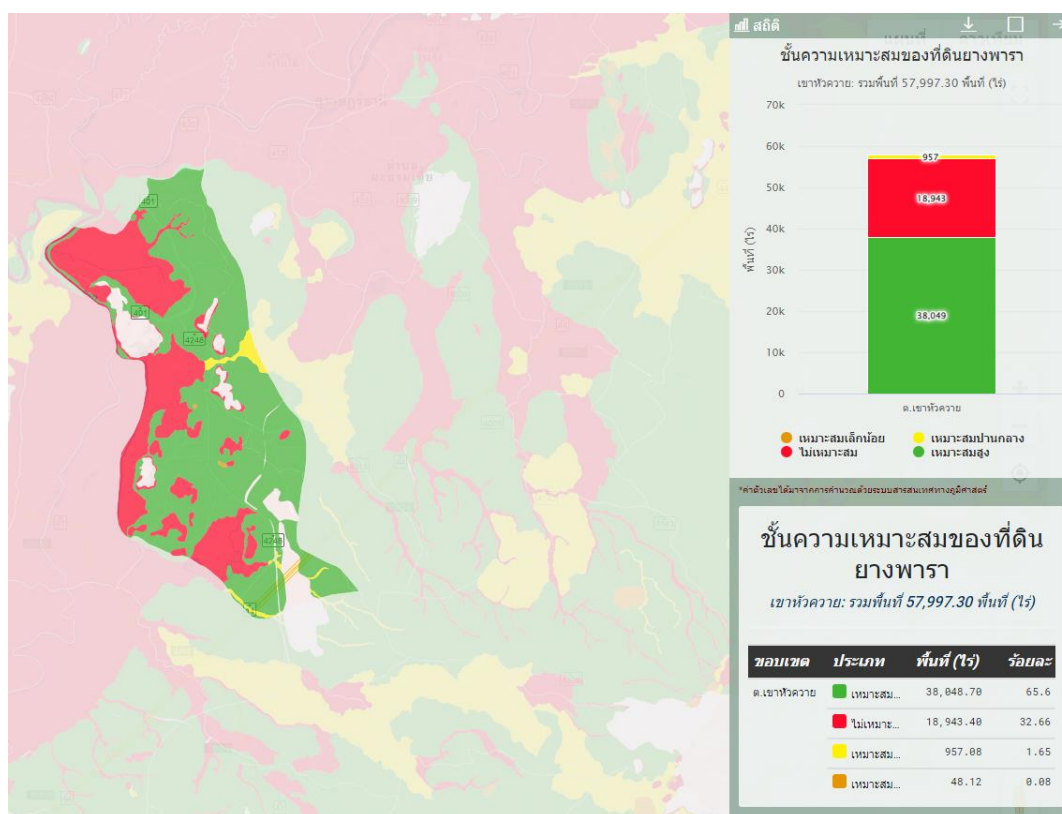
ชนิดสินค้า ยางพารา

ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกยางพารา ทั้งหมด จำนวน ๕๗,๙๙๗.๓๐ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓๘,๐๔๘.๗๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๕.๖๐ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๙๕๗.๐๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๖๕ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔๘.๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๘ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๘,๙๔๓.๔๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๒.๖๖

ตารางที่ ๑๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกยางพารา ตำบลเขาหัวควาย

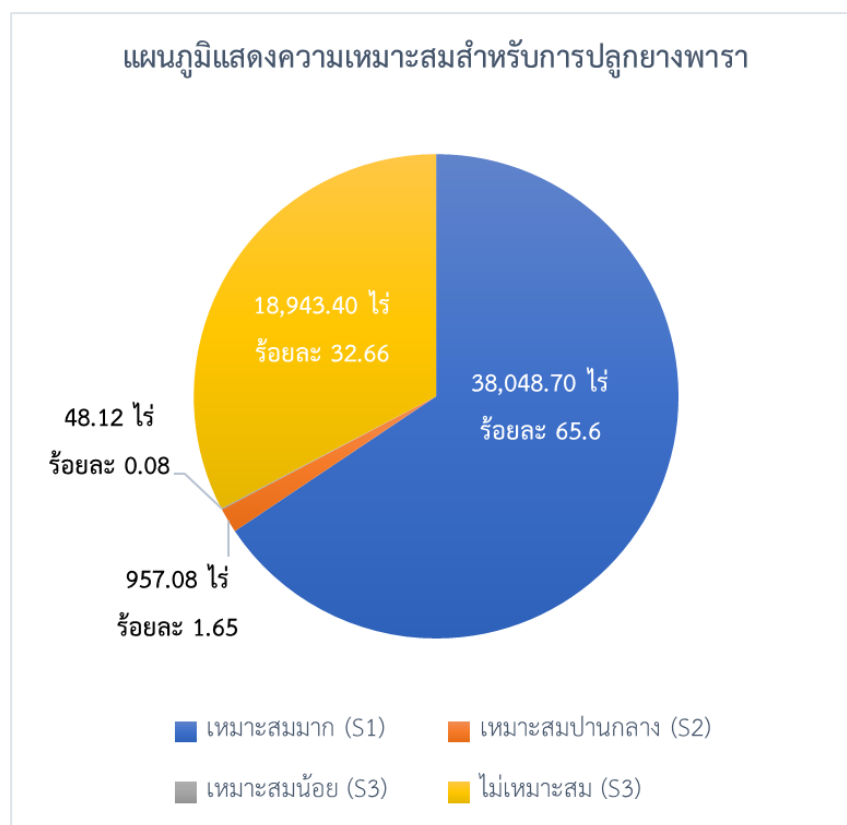
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกยางพารา (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
เขาหัวควาย	๓๘,๐๔๘.๗๐	๙๕๗.๐๘	๔๘.๑๒	๑๘,๙๔๓.๔๐	๕๗,๙๙๗.๓๐

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๙



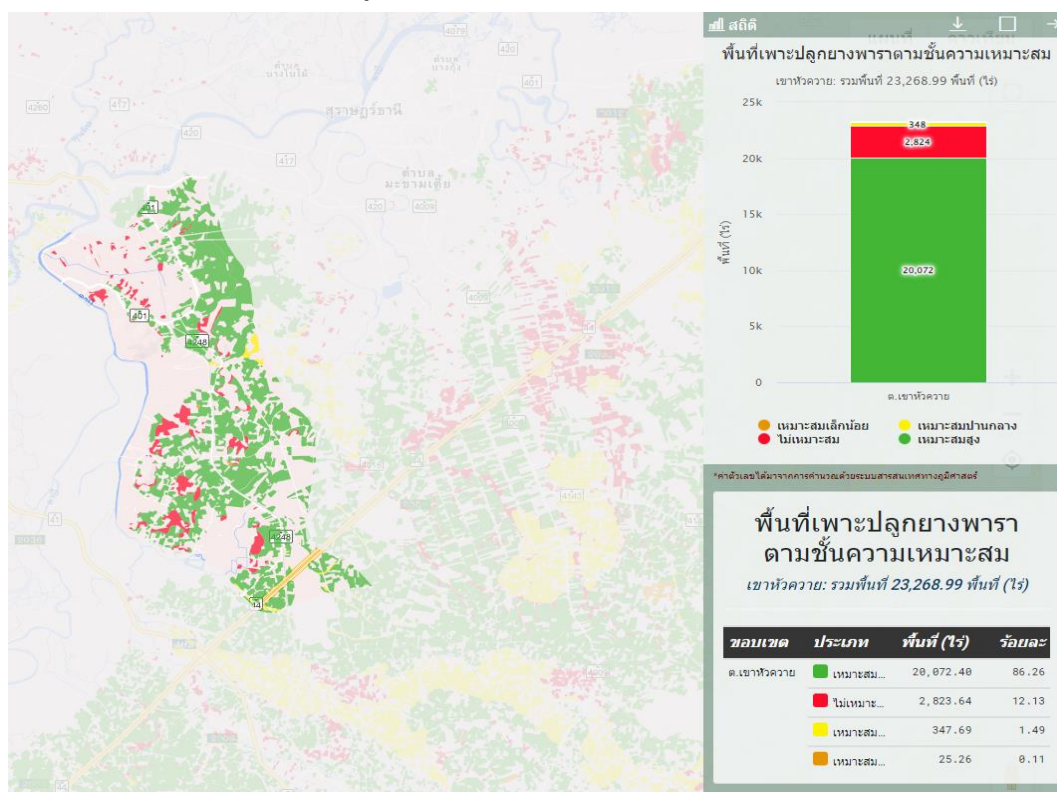
ภาพที่ ๑๗ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับยางพารา ตำบลเขาหัวควาย

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๙



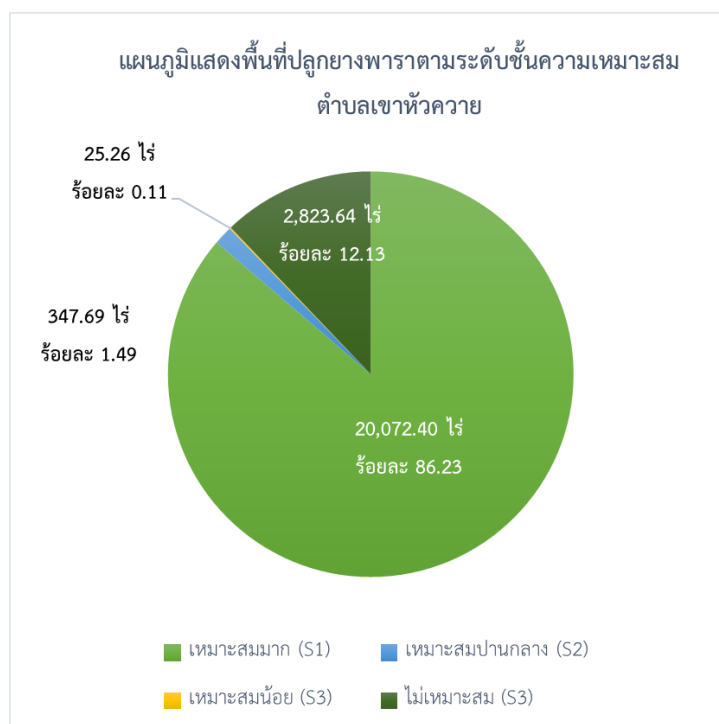
ภาพที่ ๑๘ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับยางพารา ตำบลเขาหัวควาย
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๙

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลเขาหัวควาย



ภาพที่ ๑๙ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลเขาหัวควาย

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๙



ภาพที่ ๒๐ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลเขาหัวควาย
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๙

(๓) พื้นที่ปลูก ยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม

ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน มีพื้นที่ปลูกยางพารา ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๒๓,๒๖๘.๙๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๒๐,๐๗๒.๔๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๖.๒๖ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๒๕.๒๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๑๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒,๘๒๓.๖๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๒.๑๓

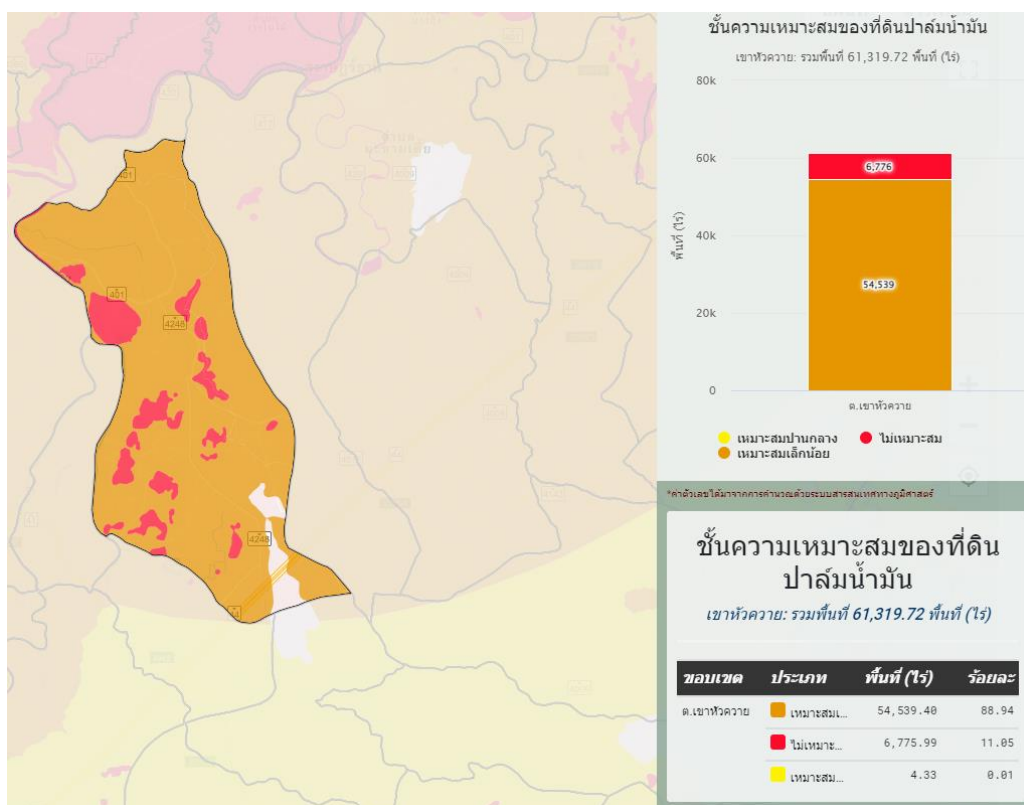
ชนิดสินค้า ปาล์มน้ำมัน

ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ทั้งหมด จำนวน ๖๑,๓๑๙.๗๒ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๔.๓๓ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๕๔,๕๓๙.๔๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๘๘.๙๔ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๖,๗๗๕.๙๙ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑๑.๐๕

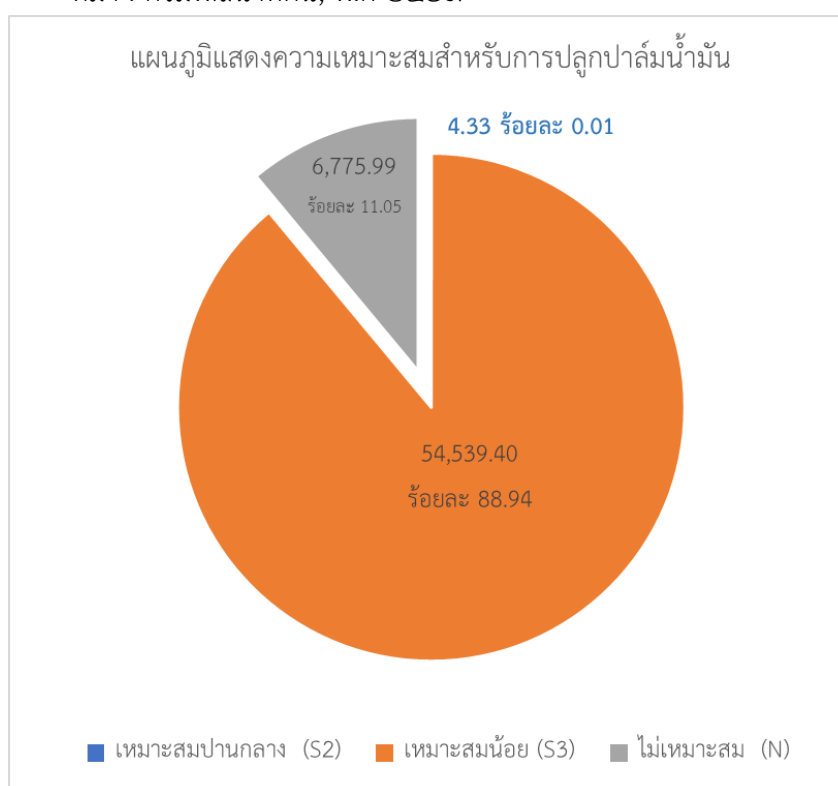
ตารางที่ ๑๘ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกปาล์มน้ำมัน ตำบลเขาหัวควาย

ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
เขาหัวควาย	-	๔.๓๓	๕๔,๕๓๙.๔๐	๖,๗๗๕.๙๙	๖๑,๓๑๙.๗๒

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๙



ภาพที่ ๒๑ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปาล์มน้ำมัน ตำบลเขาหัวควาย
 ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๙



ภาพที่ ๒๒ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับปาล์มน้ำมัน ตำบลเขาหัวควาย
 ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๙

(๓) พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

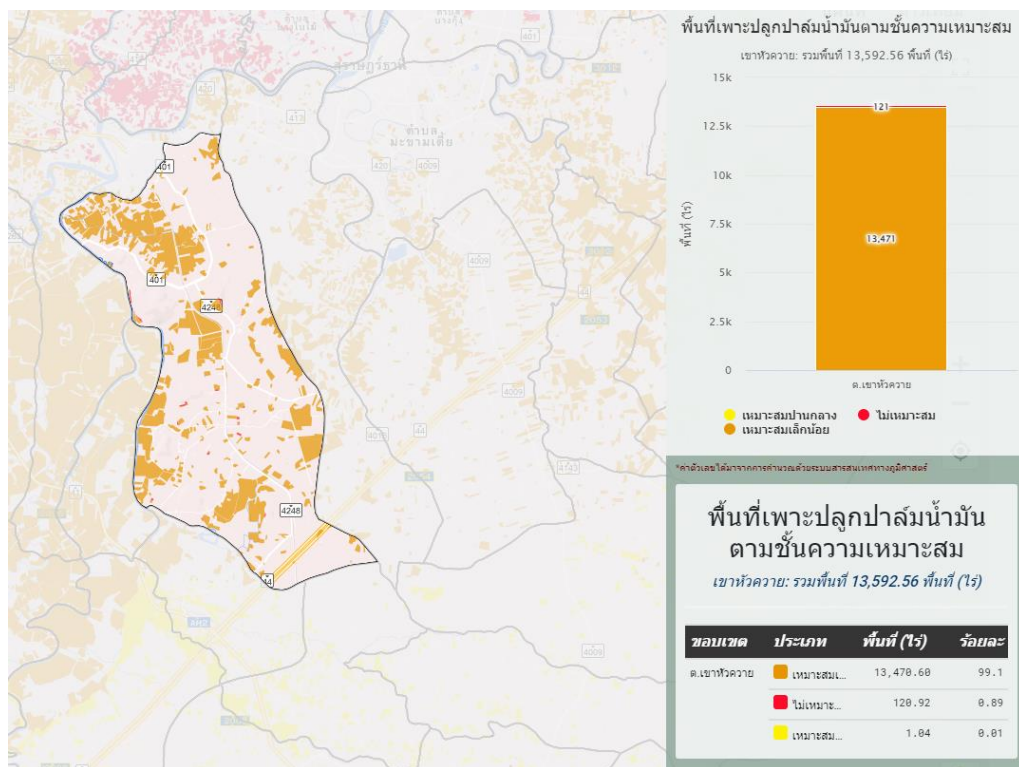
ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน มีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๑๓,๕๙๒.๕๖ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๑.๐๔ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๑ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑๓,๔๗๐.๖๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๙.๑ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๑๒๐.๙๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๙

ตารางที่ ๑๙ แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลเขาหัวควาย

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกปาล์มน้ำมัน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
เขาหัวควาย	-	๑.๐๔	๑๓,๔๗๐.๖๐	๑๒๐.๙๒	๑๓,๕๙๒.๕๖

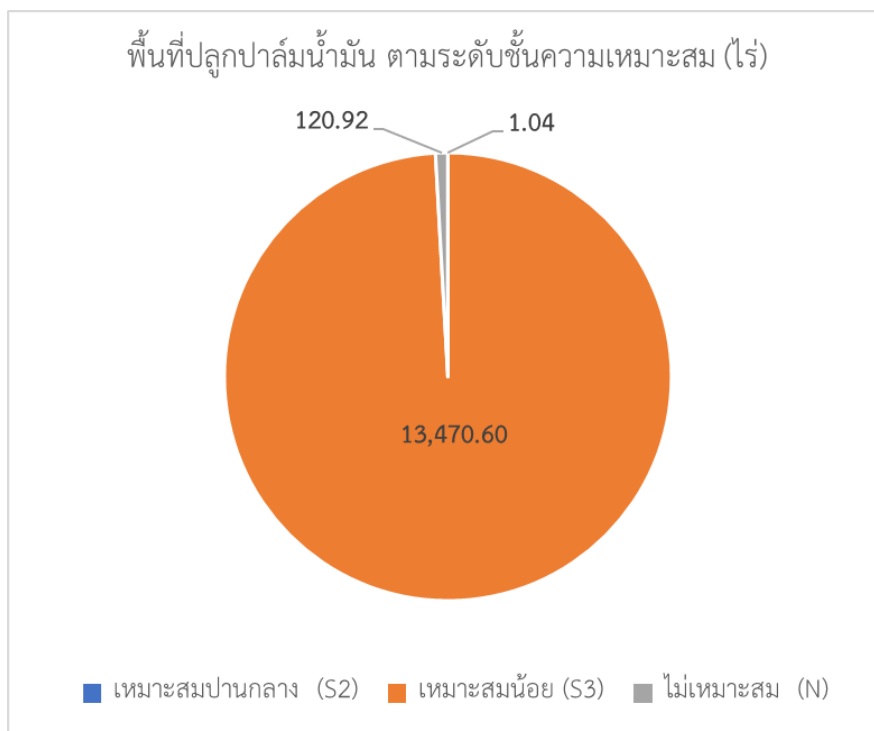
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๙

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลเขาหัวควาย



ภาพที่ ๒๓ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลเขาหัวควาย

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๙



ภาพที่ ๒๔ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมัน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลเขาหัวควาย
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๙

ชนิดสินค้า ทุเรียน

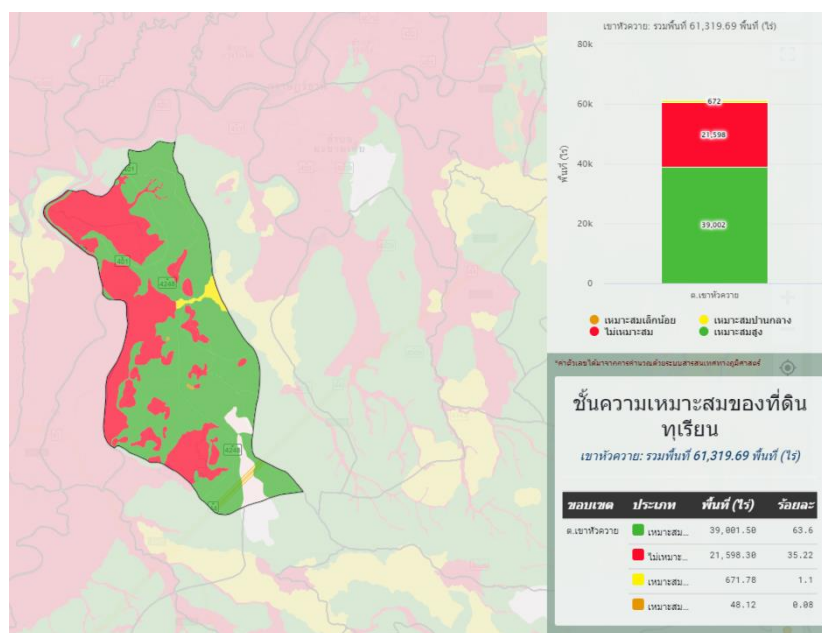
ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน มีพื้นที่ที่เหมาะสมสำหรับปลูกทุเรียน จำนวน ๖๑,๓๑๙.๖๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓๙,๐๐๑.๕๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๖๓.๖ พื้นที่เหมาะสมปานกลาง (S๒) จำนวน ๖๗๑.๗๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๑.๑ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๔๘.๑๒ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๐๘ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๒๑,๕๙๘.๓๐ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๓๕.๒๒

ตารางที่ ๒๐ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับปลูกทุเรียน ตำบลเขาหัวควาย

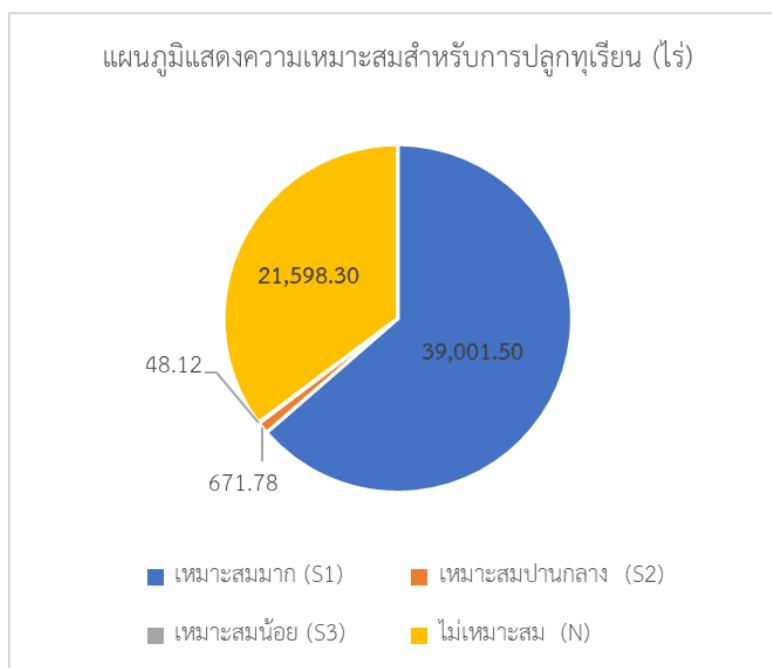
ตำบล	พื้นที่ระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
เขาหัวควาย	๓๙,๐๐๑.๕๐	๖๗๑.๗๘	๔๘.๑๒	๒๑,๕๙๘.๓๐	๖๑,๓๑๙.๖๙

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๙

ภาพที่ ๒๕ แสดงเขตความเหมาะสม (พื้นที่ศักยภาพ) สำหรับทุเรียน ตำบลเขาหัวควาย



ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๖



ภาพที่ ๒๖ แสดงร้อยละแต่ละระดับชั้นความเหมาะสมสำหรับทุเรียน ตำบลเขาหัวควาย

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๙

(๓) พื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม

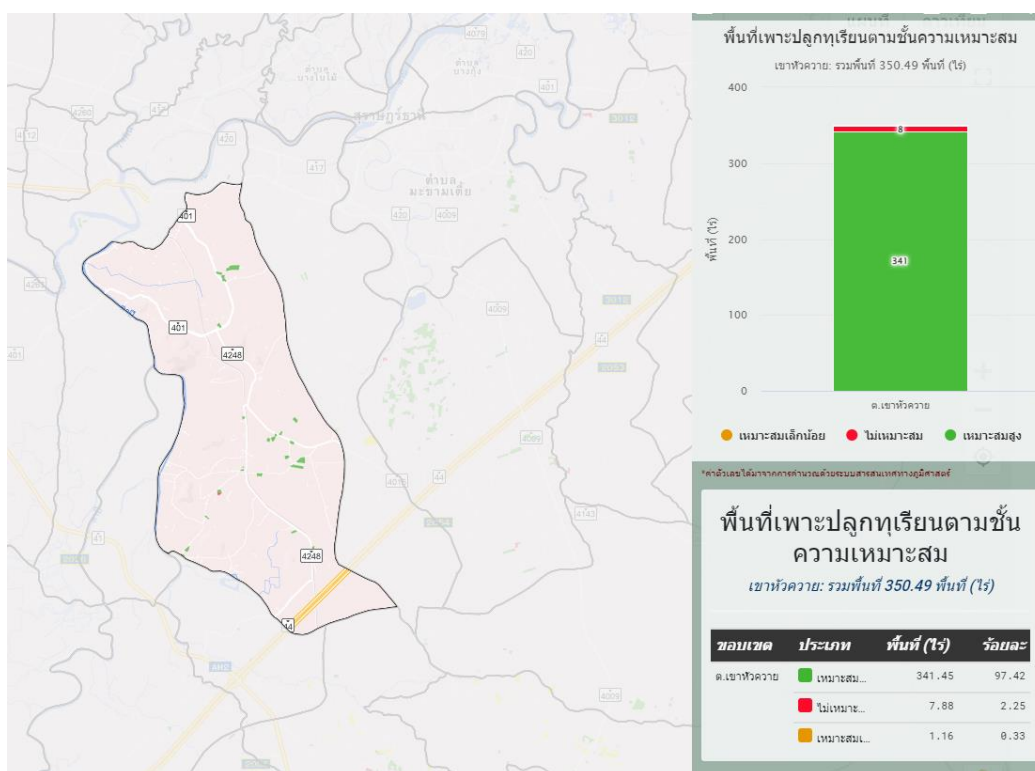
ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน มีพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม จำนวน ๓๕๐.๔๙ ไร่ แบ่งเป็นพื้นที่ที่มีความเหมาะสมมาก (S๑) จำนวน ๓๔๑.๔๕ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๙๗.๔๒ พื้นที่เหมาะสมน้อย (S๓) จำนวน ๑.๑๖ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๐.๓๓ และพื้นที่ไม่เหมาะสม (N) จำนวน ๗.๘๘ ไร่ คิดเป็นร้อยละ ๒.๒๕

ตารางที่ ๒๑ แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลเขาหัวควาย

ตำบล	พื้นที่ปลูกตามระดับความเหมาะสมสำหรับการปลูกทุเรียน (ไร่)				
	เหมาะสมมาก (S๑)	เหมาะสมปานกลาง (S๒)	เหมาะสมน้อย (S๓)	ไม่เหมาะสม (N)	รวมพื้นที่ทั้งหมด
เขาหัวควาย	๓๔๑.๔๕	-	๑.๑๖	๗.๘๘	๓๕๐.๔๙

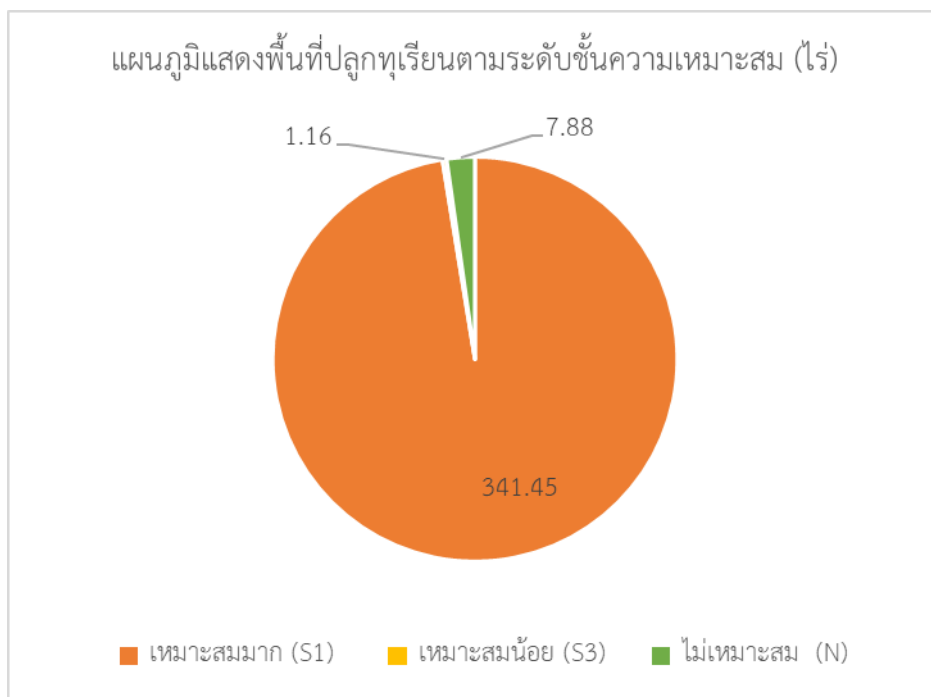
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๖

แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียนตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลเขาหัวควาย



ภาพที่ ๒๗ แผนที่แสดงพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลเขาหัวควาย

ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ ๒๕๖๖



ภาพที่ ๒๘ แสดงร้อยละพื้นที่ปลูกทุเรียน ตามระดับชั้นความเหมาะสม ตำบลเขาหัวควาย
ที่มา : กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ. ๒๕๖๖

๑.๓ สถานการณ์ใช้เทคโนโลยีการผลิต

- ๑) เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ร้อยละ ๑๐๐ ใช้พันธุ์ที่ได้รับการส่งเสริม
- ๒) เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา มีการใช้เครื่องจักรกลขนาดใหญ่ในการจัดการพื้นที่ การขุดต่อพื้เก่า และเตรียมดินก่อนการปลูกใหม่ ช่วยลดการสะสมของโรค และช่วยปรับสภาพดินให้มีความเหมาะสม
- ๓) การปลูกยางพารา มีการวางระยะปลูก ระหว่างต้นและระหว่างแถว และใช้แรงงานคนในการปลูก
- ๔) เกษตรกรสวนยางพารา กว่าร้อยละ ๙๐ ไม่มีการวางระบบน้ำ อาศัยน้ำฝนจากช่วงฤดูการ
- ๕) การดูแลรักษายางพารา มีการใช้เครื่องตัดหญ้าสะพายข้าง กำจัดวัชพืช และใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชเป็นบางครั้ง
- ๖) การใส่ปุ๋ยยางพารา ส่วนใหญ่จะใช้ปุ๋ยที่การยางแห่งประเทศไทย เป็นผู้กำหนดสูตรให้ใส่ โดยใส่ปีละ ๒ ครั้ง
- ๗) การเก็บเกี่ยว มี ๒ รูปแบบ คือ จ้างแรงงานกรีต และเจ้าของสวนกรีตเอง ไม่มีการใช้เทคโนโลยีใดๆ ในการช่วยเก็บเกี่ยว
- ๘) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู มีการใช้สารเคมีในการป้องกันเท่าที่จำเป็น หรือเมื่อมีการระบาดเท่านั้น
- ๙) เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมัน ร้อยละ ๑๐๐ ใช้พันธุ์ลูกผสมเตเนอร่าที่ได้รับการรับรองพันธุ์
- ๑๐) เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันยางพารา มีการใช้เครื่องจักรกลขนาดใหญ่ในการจัดการพื้นที่ และเตรียมดินก่อนการปลูกใหม่ ช่วยลดการสะสมของโรค และช่วยปรับสภาพดินให้มีความเหมาะสม
- ๑๑) การปลูกปาล์มน้ำมัน จะใช้แรงงานคนในการปลูก การวางระยะปลูก

๑๒) เกษตรกรสวนปาล์มน้ำมัน ร้อยละ ๙๕ ไม่มีการวางระบบน้ำ อาศัยน้ำฝนจากช่วงฤดูกาล และน้ำขึ้นลงจากแหล่งน้ำธรรมชาติในพื้นที่

๑๓) เกษตรกรมีการใช้เครื่องจักรกลในการดูแลรักษาสวนปาล์มน้ำมัน เช่น เครื่องตัดหญ้า รถตัดหญ้า เพื่อกำจัดวัชพืช และใช้สารเคมีกำจัดวัชพืชเป็นบางครั้ง

๑๔) การใส่ปุ๋ยปาล์มน้ำมัน จะเน้นการใช้ปุ๋ยสำเร็จ มีเพียงบางส่วนใช้ปุ๋ยตามค่าวิเคราะห์ดิน และบางส่วนใช้แม่ปุ๋ย

๑๕) การเก็บเกี่ยว จะใช้บริการแรงงานจากลานเทที่รับซื้อผลผลิตเป็นหลัก มีเพียงร้อยละ ๕ ที่เก็บเกี่ยวและจำหน่ายเอง แต่มีการใช้เครื่องจักรกลขนาดกลางในการขนผลผลิต

๑๖) เกษตรกรเลือกใช้สายพันธุ์ทุเรียนที่ตรงกับความต้องการของตลาด ได้แก่ พันธุ์หมอนทอง และการปลูกทุเรียนสายพันธุ์พื้นเมืองต่างๆ เป็นทางเลือกในการเพิ่มมูลค่า

๑๗) เกษตรกรมีการใช้เครื่องจักรกล ผสมผสานกับการใช้แรงงาน ในการเตรียมดิน การปรับปรุงดิน

๑๘) ไม่มีการใช้เทคโนโลยีในการปลูก แต่มีการยกโคก ยกร่อง เพื่อช่วยให้การระบายน้ำทำได้ดี

๑๙) เกษตรกรร้อยละ ๑๐๐ มีการวางระบบน้ำ โดยจะเป็นแบบมินิสปริงเกอร์ มีการสร้างแหล่งน้ำไว้ในแปลง เพื่อให้เพียงพอกับความต้องการ ตลอดฤดูการผลิต

๒๐) เกษตรกรมีการใช้เครื่องจักรกลในการดูแลรักษา ฉีดพ่นยา กำจัดวัชพืช

๒๑) การใส่ปุ๋ยของเกษตรกรจะเน้นใส่ตามหลักการผลิต แต่จะมีสูตรการเลือกใช้ปุ๋ยที่แตกต่างกัน ทำให้ผลผลิตที่ออกมามีคุณภาพไม่เท่ากัน

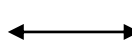
๒๒) การเก็บเกี่ยว จะใช้แรงงานคนเป็นหลัก โดยจะมีพ่อค้ารับซื้อเข้ามาดำเนินการเองทั้งหมด

๒๓) การป้องกันกำจัดโรคและแมลงศัตรู มีการใช้สารเคมีในการป้องกันเท่าที่จำเป็น หรือเมื่อมีการระบาดเท่านั้น และมีการใช้สารชีวภัณฑ์ รวมถึงสารธรรมชาติ ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช

๑.๔ ปฏิทินการเพาะปลูก

ชื่อสินค้า	ม.ค.	ก.พ.	มี.ค.	เม.ย.	พ.ค.	มิ.ย.	ก.ค.	ส.ค.	ก.ย.	ต.ค.	พ.ย.	ธ.ค.
ยางพารา						△						▽
ปาล์มน้ำมัน				▽		△						
ทุเรียน						△	▽					

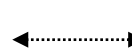
สัญลักษณ์



ช่วงฤดูปลูก



ปลูกสูงสุด



ช่วงฤดูเก็บเกี่ยว



เก็บเกี่ยวสูงสุด

ภาพที่ ๒๒ แสดงปฏิทินการเพาะปลูกยางพารา ในตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน จังหวัดสุราษฎร์ธานี

๑.๕ ต้นทุนการผลิต

ตำบลเขาหัวควาย เป็นพื้นที่นอกเขตชลประทาน มีต้นทุนการผลิตยางพารา คิดเป็นเงิน ๘,๗๔๔ บาท ต่อไร่ต่อปี ต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน คิดเป็นเงิน ๗,๒๓๐ บาทต่อไร่ต่อปี และต้นทุนการผลิตทุเรียน ๒๓,๔๕๐ บาทต่อไร่ต่อปี

ตารางที่ ๒๓ แสดงต้นทุนการผลิตยางพารา

รายการ	ต้นทุนการผลิต นอกเขตชลประทาน (บาท)	หมายเหตุ
กำจัดวัชพืช ๒ ครั้ง/ปี	๖๐๐	
ปุ๋ย ๘๐ กก./ไร่ (แบ่งใส่ ๒ ครั้ง)	๒,๕๖๐	ปุ๋ยสูตร ๒๐-๘-๒๐ กระสอบละ ๑,๖๐๐ บาท
ค่าแรงใส่ปุ๋ย	๑๐๐	กระสอบละ ๕๐ บาท
ค่าแรงเก็บเกี่ยว (กรีดยางพารา)	๕,๔๘๔	แบ่งรายได้เป็น ๖๐ : ๔๐
รวม	๘,๗๔๔	ราคาน้ำยางสดเฉลี่ยปี ๖๖ ๕๔.๘๔ บาท/กิโลกรัม

ที่มา : การยางแห่งประเทศไทย, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๔ แสดงต้นทุนการผลิตปาล์มน้ำมัน

รายการ	ต้นทุนการผลิต นอกเขตชลประทาน (บาท)	หมายเหตุ
กำจัดวัชพืช ๒ ครั้ง/ปี	๖๐๐	
ปุ๋ย ๑๒๘ กก./ไร่ (แบ่งใส่ ๓ ครั้ง)	๔,๓๐๐	ปุ๋ยสูตร ๑๔-๗-๓๕ กระสอบละ ๑,๖๘๐ บาท
ค่าแรงใส่ปุ๋ย	๑๒๕	กระสอบละ ๕๐ บาท
ค่าแรงเก็บเกี่ยว	๒,๒๐๕	คิดเฉลี่ยตันละ ๗๐๐ บาท
รวม	๗,๒๓๐	ราคาปาล์มน้ำมันเฉลี่ยปี ๖๘ ๖.๔๐ บาท/กิโลกรัม

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอพุนพิน, พ.ศ.๒๕๖๙

ตารางที่ ๒๕ แสดงต้นทุนการผลิตทุเรียน ปี ๒๕๖๘ ของตำบลเขาหัวควาย

รายการ	ต้นทุนการผลิต นอกเขตชลประทาน (บาท)	หมายเหตุ
กำจัดวัชพืช ๔ ครั้ง/ปี	๑,๒๐๐	
ปุ๋ยเคมี และปุ๋ยอินทรีย์	๔,๕๐๐	ปุ๋ยสูตร ๑๕-๑๕-๑๕, ๘-๒๔-๒๔, สูตรบำรุงต่างๆ และปุ๋ยคอก
ฮอร์โมน ธาตุอาหารเสริม	๒,๖๐๐	
สารกำจัดศัตรูพืช	๑,๒๕๐	
ค่าแรงใส่ปุ๋ย	๒๐๐	กระสอบละ ๕๐ บาท
ค่าวัสดุอุปกรณ์ และพลังงาน	๑,๒๐๐	
ค่าแรงงานก่อนเก็บเกี่ยว	๗,๕๐๐	
ค่าแรงเก็บเกี่ยว	๔,๐๐๐	คิดเฉลี่ยกิโลกรัมละ ๕ บาท
รวม	๒๓,๔๕๐	ราคาเฉลี่ยปี ๖๕ ๑๒๕ บาท/กก.

ที่มา : สำนักงานเกษตรอำเภอฟุนพิณ, พ.ศ.๒๕๖๘

๑.๖ สถานการณ์การตลาด/วิถีการตลาด

เกษตรกรผู้ปลูกยางพารา ตำบลเขาหัวควาย จำหน่ายผลผลิตยางพารา ใน ๓ รูปแบบ ได้แก่ น้ำยางสด ยางแผ่นดิบและยางก้นถ้วย โดยมีจุดรับซื้อและมีโรงงานแปรรูปภายในตำบล

สถานการณ์การตลาดปาล์มน้ำมัน มีความผันผวนด้านราคาซื้อขาย โดยในปี ๒๕๖๖ ราคาซื้อขายผลผลิตหน้าโรงงานอยู่ที่ ๕.๑๗ – ๑๐.๕๙ บาท แต่ละเดือนปาล์มน้ำมันจะให้ปริมาณผลผลิตแตกต่างกัน ขึ้นอยู่กับการบริหารจัดการภายในของแต่ละแปลง อย่างไรก็ตาม ตำบลเขาหัวควาย อยู่ใกล้กับโรงงานสกัดน้ำมันปาล์ม ทำให้มีต้นทุนการขนส่งต่ำกว่าตำบลอื่น และมีจุดรับซื้อผลผลิตกระจายอยู่โดยทั่วไป ตำบลเขาหัวควาย ไม่มีโรงงานรับซื้อผลผลิตปาล์มน้ำมัน แต่มีลานรับซื้อผลผลิต จำนวน ๕ แห่ง

สถานการณ์การตลาดทุเรียนในปี ๒๕๖๖ ราคาลดลงเหลือเฉลี่ย ๙๐ บาทต่อกิโลกรัม ก่อนจะขยับขึ้นสูงสุด ๑๔๕ บาทต่อกิโลกรัม แต่ด้วยความแปรปรวนของสภาพอากาศ ทำให้ผลผลิตทุเรียนออกสู่ตลาดน้อยลงมาก จากเดิมเฉลี่ย ๑,๐๐๐-๑,๒๐๐ กิโลกรัมต่อไร่ เหลือเพียง ๘๐๐ กิโลกรัมต่อไร่

ทุเรียนเป็นพืชที่มีพ่อค้าคนกลาง หรือตัวแทนจากล้ง มาติดต่อกับเจ้าของสวนโดยตรง ทำให้บางสวนได้ราคาที่ไม่เป็นธรรม เนื่องจากไม่สามารถต่อรองราคาได้ดี โดยตำบลเขาหัวควาย ไม่มีโรงงานหรือแหล่งรับซื้อผลผลิตในพื้นที่

๑.๗ เกษตรกรและองค์กรเกษตรกรที่เกี่ยวข้องกับพื้นที่
 ตารางที่ ๒๖ ข้อมูลกลุ่มวิสาหกิจชุมชน ตำบลเขาหัวควาย อำเภอพุนพิน

ชื่อ	ที่อยู่			จำนวนสมาชิก	ประธาน
	เลขที่	หมู่ที่	ตำบล		
วิสาหกิจชุมชนบ้านเขาหัวควาย	๒/๘	๒	เขาหัวควาย	๒๐๐	นาย กำจร ทองแกมแก้ว
วิสาหกิจชุมชนคนรักทุเรียนอำเภอพุนพิน	๔๘/๕	๓	เขาหัวควาย	๑๒	นาย ศิริ เฮาสกุล
วิสาหกิจชุมชนกลุ่มรวมพลังสามัคคี	๓	๓	เขาหัวควาย	๑๑	นาง ปิยวรรณ นาคทองกุล
วิสาหกิจชุมชนเอื้ออาทร	๙/๑	๓	เขาหัวควาย	๙	นางสาว มะลิวรรณ ณ นคร
วิสาหกิจชุมชนเกษตรปลูกพืชเศรษฐกิจ เขาหัวควาย	๘	๒	เขาหัวควาย	๑๑	นาย พิชัย ศรีรัตน์
วิสาหกิจชุมชนเกษตรธรรมชาติวิถี พอเพียง	๒๖/๕	๔	เขาหัวควาย	๑๐	นาย จำรัส เจริญเวช
วิสาหกิจชุมชนเกษตรผสมผสานบ้านตะ ปาน	๒๗/๑ ๐	๑	เขาหัวควาย	๑๐	นาย วิรัตน์ ศิริ
วิสาหกิจชุมชนเกษตรกรบ้านท่านาง	๑๖	๓	เขาหัวควาย	๙	นาย อนันต์ เจริญมี

ที่มา :สำนักงานเกษตรอำเภอพุนพิน ,พ.ศ.๒๕๖๙

๒. การวิเคราะห์ Supply Chain

ตารางที่ ๒๗ แสดงการวิเคราะห์ Supply chain ของพืชสินค้า อำเภอฟุนฟืน

		ต้นทาง	กลางทาง	ปลายทาง
มิติพื้นที่	สถานการณ์ปัจจุบัน	พื้นที่สวนปาล์มกระจายตัวส่วนใหญ่เป็นรายย่อย	ใช้รถบรรทุกเอกชนรับจ้างเป็นเที่ยว	มีโรงสกัดในอำเภอและพื้นที่ใกล้เคียง
	ปัญหา Pain point	ขาดข้อมูลวิเคราะห์ดิน/ผลผลิตรายแปลง	ถนนชำรุด, รถรอคิวนานช่วงผลผลิตมาก	ความแออัดหน้าโรงงาน ราคาผันผวน
	แนวทาง/App tech. ที่ จะใช้แก้ปัญหา	ใช้ระบบ GIS และแอปฯ ข้อมูลดิน/อากาศ	แอปฯ จอจิกวิธรขนส่ง + GPS ติดตามรถ	ระบบจอกวิโรงงาน + แอปฯ ราคากลางเรียลไทม์
มิติคน	สถานการณ์ปัจจุบัน	เกษตรกรรายย่อยจำนวนมากและเริ่มสูงวัย	คนขับรถรับจ้างอิสระและลานเทในพื้นที่	โรงงานบริหารงานแบบกึ่ง Manual
	ปัญหา Pain point	ขาดความรู้เทคโนโลยีการเพิ่มผลผลิต	ไม่ทราบเวลาคิวแน่นอนทำให้เสียเวลารอ	วางแผนปริมาณรับซื้อยาก ข้อมูลไม่เชื่อมต่อ
	แนวทาง/App tech. ที่ จะใช้แก้ปัญหา	อบรมออนไลน์/คลิปสั้น + กลุ่มแจ้งข่าวราคา	แอปฯ แจ้งโรงงานบริหารงานแบบกึ่ง Manual รอบรับซื้อ/ระบบคิวออนไลน์	Dashboard วิเคราะห์และคาดการณ์ผลผลิต
มิติสินค้า	สถานการณ์ปัจจุบัน	ผลผลิตปาล์มสด (ทะลาย)	การขนส่งผลผลิตจากสวนไปลานเท/โรงงาน	น้ำมันปาล์มดิบ/ผลิตภัณฑ์แปรรูป
	ปัญหา Pain point	คุณภาพไม่สม่ำเสมอ (ปาล์มดิบ/สุกเกิน)	ผลผลิตบอบช้ำหรือสูญเสียระหว่างขนส่ง	การตรวจสอบย้อนกลับ (Traceability) ทำได้ยาก
	แนวทาง/App tech. ที่ จะใช้แก้ปัญหา	แอปฯ ตรวจสอบความสุกด้วยภาพถ่าย	ระบบ Sensor ตรวจสอบความชื้น/คุณภาพ	ระบบ Blockchain บันทึกแหล่งที่มาผลผลิต

บทที่ ๓

บทสรุปโครงการ/กิจกรรมตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

๑. แบบสรุปโครงการแบบย่อ (Project Brief)

หัวข้อ	รายละเอียด
๑. ชื่อโครงการสำคัญ	โครงการป้องกันและควบคุมศัตรูปาล์มน้ำมัน (จัดการศัตรูพืชแบบผสมผสาน)
๒. ชื่อแผนงาน	แผนงานยกระดับการผลิตสินค้าเกษตรให้มีคุณภาพและได้มาตรฐาน
๓. แนวทางการพัฒนา	การใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการผลิต และการบริหารจัดการศัตรูพืชเชิงรุก
๔. หลักการและเหตุผล	เนื่องจากตำบลท่าข้ามมีพื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันมากที่สุด (๒,๑๘๙.๙๖ ไร่) แต่เกษตรกรประสบปัญหาสำคัญคือการระบาดของศัตรูพืช (เช่น หนอนหน้าแมว รวงปลวก และด้วงแรด) ซึ่งส่งผลกระทบต่อปริมาณและคุณภาพผลผลิต ประกอบกับต้นทุนสารเคมีมีราคาสูง จึงจำเป็นต้องสร้างระบบเฝ้าระวังและส่งเสริมเทคโนโลยีการควบคุมศัตรูพืชด้วยวิธีผสมผสาน (IPM) เพื่อลดความเสียหายและลดการใช้สารเคมี
๕. วัตถุประสงค์ของโครงการ	๑. เพื่อให้เกษตรกรมีความรู้ในการสำรวจและเฝ้าระวังศัตรูปาล์มน้ำมันอย่างถูกวิธี ๒. เพื่อลดความเสียหายของผลผลิตจากปัญหาศัตรูพืชระบาด ๓. เพื่อส่งเสริมการใช้ศัตรูธรรมชาติ (เช่น มวนพิฆาต, เชื้อราบีบเวเรีย) ในการควบคุมศัตรูพืช
๖. ตัวชี้วัดและค่าเป้าหมาย	๑. เกษตรกรผู้ปลูกปาล์มน้ำมันเข้าร่วมโครงการไม่น้อยกว่า ๕๐ ราย ๒. พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันได้รับการเฝ้าระวังศัตรูพืชไม่น้อยกว่า ๕๐๐ ไร่ ๓. ร้อยละ ๘๐ ของเกษตรกรที่เข้าร่วมมีความรู้ความเข้าใจเพิ่มขึ้น
๗. พื้นที่เป้าหมาย	พื้นที่ปลูกปาล์มน้ำมันในตำบลท่าข้าม (หมู่ที่ ๑ - ๖) โดยเน้นจุดที่มีประวัติการระบาดของ
๘. กิจกรรมหลัก	๑. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การสำรวจศัตรูพืชและการจัดการแบบผสมผสาน ๒. สาธิตการผลิตและใช้ขยายเชื้อจุลินทรีย์/ศัตรูธรรมชาติเพื่อควบคุมแมลงศัตรูปาล์ม ๓. จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังศัตรูพืชชุมชน (แจ้งเตือนผ่านกลุ่ม Line) ๔. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชเบื้องต้นให้กับเกษตรกร
๙. หน่วยงานดำเนินการ	๑. สำนักงานเกษตรจังหวัดสุราษฎร์ธานี ๒. สำนักงานเกษตรอำเภอพุนพิน
๑๐. ระยะเวลาดำเนินโครงการ	๑ ปี (มกราคม ๒๕๖๙ – กันยายน ๒๕๗๐)
๑๑. งบประมาณ	๑๐๐,๐๐๐ บาท (ค่าวิทยากร, ค่าวัสดุสาธิต, ค่าสารชีวภัณฑ์, และค่าจัดทำคู่มือ)
๑๒. ผลผลิต (Output)	เกษตรกรจำนวน ๕๐ ราย ได้รับการอบรมและสนับสนุนวัสดุสารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช
๑๓. ผลลัพธ์ (Outcome)	อุบัติการณ์การระบาดของศัตรูปาล์มน้ำมันในพื้นที่ลดลง เกษตรกรมีต้นทุนค่าสารเคมีลดลง และมีผลผลิตปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพสม่ำเสมอ

๒. สรุปโครงการ/กิจกรรม ตามกรอบการพัฒนาการเกษตรเชิงพื้นที่

โครงการ (Project)	ปัจจัยขาเข้า (Input)	กิจกรรม/กระบวนการ (Activities)	ผลการดำเนินกิจกรรม			แหล่ง งบประมาณ	ปีที่ ดำเนินการ
			ผลผลิต (Output) (เห็นผลทันทีหรือภายใน ๑ ปี)	ผลลัพธ์ (Outcome) (เห็นผลภายใน ๒ ปี)	ผลกระทบ (Impact) (เห็นผลภายใน ๓ - ๕ ปี)		
โครงการป้องกันและควบคุมศัตรูปาล์มน้ำมัน	- ข้อมูลพื้นที่ (Agri-map) - บุคลากรด้านส่งเสริมการเกษตร - วิทยากร - งบประมาณ	๑. จัดอบรมถ่ายทอดความรู้การสำรวจศัตรูพืชและการจัดการแบบผสมผสาน ๒. สาธิตการผลิตและใช้ขยายเชื้อจุลินทรีย์/ศัตรูธรรมชาติเพื่อควบคุมแมลงศัตรูปาล์ม ๓. จัดตั้งเครือข่ายเฝ้าระวังศัตรูพืชชุมชน (แจ้งเตือนผ่านกลุ่ม Line) ๔. สนับสนุนวัสดุอุปกรณ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืชเบื้องต้นให้กับเกษตรกร	เกษตรกรจำนวน ๕๐ ราย ได้รับการอบรมและสนับสนุนวัสดุสารชีวภัณฑ์ในการป้องกันกำจัดศัตรูพืช	อุบัติการณ์การระบาดของศัตรูปาล์มน้ำมันในพื้นที่ลดลง เกษตรกรมีต้นทุนค่าสารเคมีลดลง และมีผลผลิตปาล์มน้ำมันที่มีคุณภาพสม่ำเสมอ	เกษตรกรมีรายได้สุทธิเพิ่มขึ้นจากการลดต้นทุนสารเคมีและรักษาปริมาณผลผลิตได้คงที่ ระบบนิเวศในสวนปาล์มสมดุลขึ้นจากการใช้ชีวภัณฑ์ และตำบลท่าข้ามกลายเป็นต้นแบบการจัดการศัตรูพืชเชิงรุกที่ยั่งยืน	- งบพัฒนาจังหวัด - แหล่งหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง	๒๕๖๙

บรรณานุกรม

อ้างอิงจาก <https://map.longdo.com>

ระบบแผนที่การเกษตรเพื่อการบริหารจัดการเชิงรุกออนไลน์, สืบค้น ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

จาก <http://agri-map-online.moac.go.th>

องค์การบริหารส่วนตำบลลิเล็ด, สืบค้น ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ จาก <http://www.leeled.go.th/>

พื้นที่ป่า. กรมพัฒนาที่ดิน, พ.ศ.๒๕๖๒ – ๒๕๖๔. สืบค้นเมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

จาก <http://agri-map-online.moac.go.th>

ทะเบียนเกษตรกร กรมส่งเสริมการเกษตร, สืบค้นเมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

จาก <http://www.farmer.doae.go.th/>

เส้นทางตำบลลิเล็ด, สืบค้น ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕ จาก <https://www.google.com/maps/place/>

หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ กรมพัฒนาที่ดิน, สืบค้นเมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

<http://e-library.ddd.go.th/library/flip/bib๑๐๐๗๔f/bib๑๐๐๗๔f.html#p=๑๖๑>

สืบค้นจาก ระบบ Google Earth Pro เมื่อวันที่ ๕ เดือนสิงหาคม พ.ศ.๒๕๖๕

การผลิตมะพร้าว. กรมวิชาการเกษตร, สืบค้นเมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

สืบค้นจากข้อมูล สถานีอุตุณิยมวิทยาสุราษฎร์ธานี (พ.ศ. ๒๕๖๔)

สืบค้นจากข้อมูล สำนักงานปศุสัตว์อำเภอพุนพิน (พ.ศ.๒๕๖๕)

สืบค้นจากข้อมูล สำนักงานประมงอำเภอพุนพิน (พ.ศ.๒๕๖๕)

สืบค้นข้อมูลจาก สำนักงานคลังจังหวัดสุราษฎร์ธานี (พ.ศ.๒๕๖๐)

สืบค้นจากข้อมูล สำนักงานเกษตรอำเภอพุนพิน (พ.ศ.๒๕๖๔)

สืบค้นข้อมูลจาก สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอพุนพิน, (พ.ศ.๒๕๖๕)

สถานการณ์การผลิตมะพร้าว, สถาบันวิจัยพืชสวน กรมวิชาการเกษตร สืบค้นเมื่อ ๕ สิงหาคม ๒๕๖๕

สืบค้นจากข้อมูล ศูนย์วิจัยปาล์มน้ำมันสุราษฎร์ธานี

สืบค้นจากข้อมูล กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน, ๒๕๕๖

สืบค้นข้อมูลจาก สำนักส่งเสริมการค้าสินค้าเกษตร กรมการค้าภายใน กระทรวงพาณิชย์, พ.ศ.๒๕๕๔